

VOCEA AUTORITĂȚILOR LOCALE

BULETINUL INFORMATIV AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA nr. 2 (37), 2017

AP(e)L la CALM/editorialul ediției

PUNCT ȘI... DE LA CAPĂT. DE ZIUA AUTONOMIEI LOCALE, ÎN CĂUTAREA... AUTONOMIEI LOCALE!

CITATUL EDIȚIEI

**EMIL DRĂGHICI,
PREȘEDINTELE ACoR**

"Am participat la prea multe sfârșituri neîncepute sau doar începute, dar niciodată la începuturi care să aibă continuare. Nutrim convingerea că actuala guvernare își va manifesta plener voința în continuarea unui început din 2013, prin semnarea aici, în fața dumneavoastră, a unui PACT, acord de parteneriat, care să consfințească priorități și soluții cu termene de rezolvare și rapoarte de progres!"

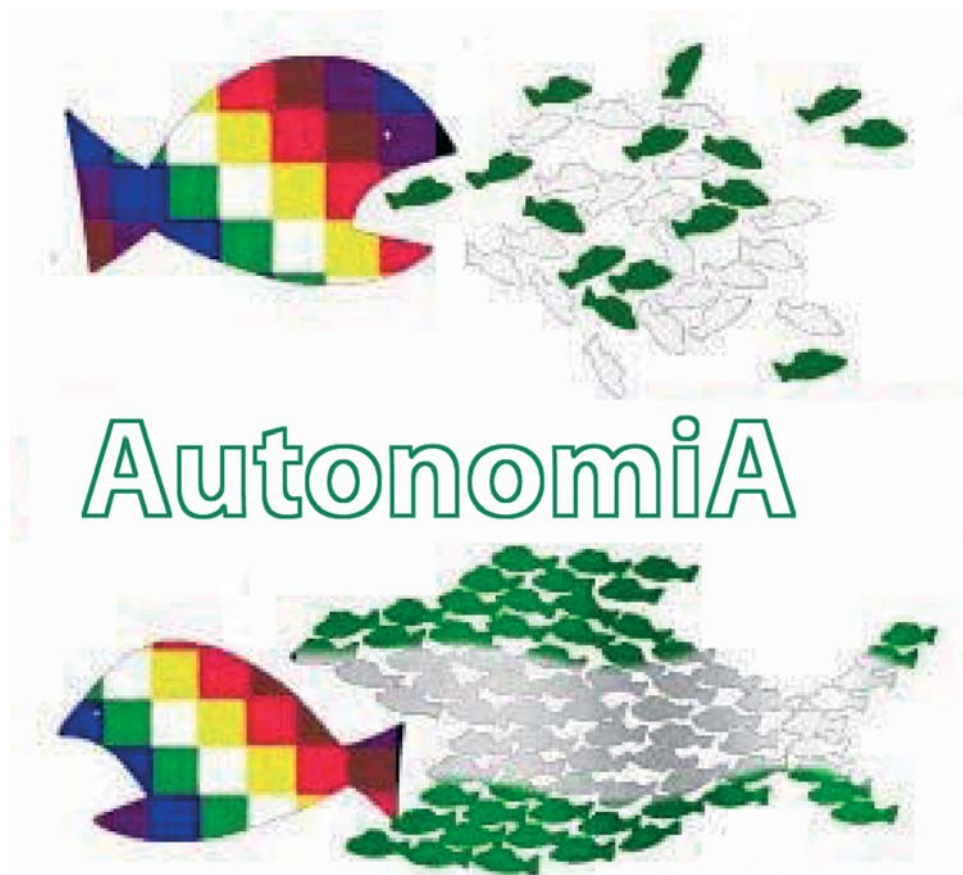
PRIMĂRIȚELE, JOS PĂLĂRIA!

Sunteți frumoase, ambițioase, inteligente și combative! Câștigați cu fiecare campanie electorală locală tot mai multe posturi de primar, și aceasta pentru că oamenii apreciază deschiderea și determinarea Dvs., de a fi utile societății.

Echipa CALM vă felicită din tot sufletul cu ocazia Zilei de 8 martie,

dorindu-vă să rămâneți așa cum sunteți: profesioniste adevărate și doamne distinse. În plan profesional, vă dorim mai multă autonomie locală și mai multe resurse financiare. Suntem mândri să vă știm parte din echipa CALM.

Echipa CALM

Ziua Autonomiei Locale este o ocazie bună de a evalua situația în domeniul guvernării locale și de a avea o discuție sinceră și deschisă între Guvern și APL, cu participarea partenerilor de dezvoltare, privind realizările, problemele existente și direcțiile de soluționare a lor.

Inițiativa CALM de a institui o zi a autonomiei locale a fost izvorâtă din dorința de a atrage atenția asupra importanței și relevanței APL, dar și asupra gradului de autonomie de care dispun reprezentanții APL. La început a fost mai degrabă ziua unei autonomii inexistente, căci verticala puterii părea de nepătruns. Totuși, la distanță de ani de zile, putem spune că avem ce marca. Sunt realizări puține, dar toate obținute prin coeziunea și sacrificiul tuturor membrilor CALM. Nici alegerea zilei de 1 februarie nu a fost una hazardată. Împreună, am vrut să reamintim autorităților centrale despre ANGAJAMENTELE pe care și le-a asumat semnând acorduri care consfințesc importanța autonomiei locale. Anume pe 1 februarie 1998 a intrat în vigoare Carta Europeană a Autonomiei Locale, care este BIBLIA APL, un docu-

TATIANA BADAN, PREȘEDINTE CALM:

"Cuvintele de bază trebuie să devină pentru noi toți **IMPLEMENTARE ȘI ACȚIUNI CONCRETE!** Toate direcțiile, obiectivele și acțiunile care urmează a fi întreprinse în domeniul dat sunt prevăzute expres în Strategia Națională de Descentralizare și planul său de acțiuni, Strategia reformei administrației publice și planul său de acțiuni, Foaița de parcurs, Recomandarea 322 etc.!"

ment fundamental care stabilește garanții internaționale pentru autonomia locală, drepturile și interesele comunităților locale. **Chiar și așa, peste cinci ani, tot pe data de 1 februarie a fost ZIUA ÎN CARE AM DEMONSTRAT CĂ SUNTEM O FORȚĂ GREU DE NEGLIJAT!** Atunci, indiferent de viziunile politice pe care le împărtășim, am ieșit în stradă în număr covârșitor pentru a cere reguli clare de joc și drepturi, astfel încât să putem construi o GUVERNARE/PUTERE LOCALĂ veritabilă. A fost un moment de cotitură, o zi în care autoritățile publice locale, care se bucură de cea mai mare încredere din partea populației, au spus tranșant: **NOI VREM RESPECT, NU VOM TOLERA SĂ FIM SUPUȘI PRESIUNILOR ȘI VOM FI CU OCHII PE ACȚIUNILE GUVERNĂRII!!!**

PRIMĂRII CALM: "UNITATEA ESTE CUVÂNTUL DE ORDINE PENTRU A OBTINE O AUTONOMIE VERITABILĂ!"

Menționăm faptul că, spre deosebire de anii precedenți, pe parcursul ultimilor ani, dar mai ales în 2016, putem constata un progres pe mai multe direcții. În special, s-a intensificat colaborarea între CALM și Cancelaria de Stat; cu concursul CALM a fost aprobată strategia reformei administrației publice și prelungită strategia descentralizării; CALM a primit acces la ședințele Guvernului cu posibilitatea de a-și exprima poziția; a fost descentralizată schimbarea destinației terenurilor și asigurat accesul APL la Curtea Constituțională; APL au primit statut de agent constator în cazurile ce țin de comerțul ilicit, administrarea deșeurilor, construcțiilor neautorizate; a fost luată decizia politică privind descentralizarea și depolitizarea repartizării Fondului Rutier, iar acum suntem în așteptarea deciziilor finale; a fost deblocat procesul de evaluare a bunurilor imobile etc.

Continuare în pag. 2

PUNCT ȘI... DE LA CAPĂT. DE ZIUA AUTONOMIEI LOCALE, ÎN CĂUTAREA... AUTONOMIEI LOCALE!

Sfârșit. Început în pag. 1

Salutăm și apreciem aceste schimbări care ne permit să privim cu o doză de optimism în viitor. Această abordare și respectul reciproc, ne-a permis să depășim mai multe probleme deloc simple și să obținem deblocarea procesului de descentralizare și autonomie locală pe mai multe direcții. Sperăm foarte mult că această abordare și înțelegeri se va păstra și în continuare. Dar lista de probleme rămâne deschisă:

1. Credem că actualmente NU există deja NICIUN motiv sau temei de a târăgăna implementarea reformelor în domeniul descentralizării și consolidării autonomiei locale. Cuvântul de bază trebuie să devină pentru noi toți IMPLEMENTARE ȘI ACȚIUNI CONCRETE! Toate direcțiile, obiectivele și acțiunile care urmează a fi întreprinse în domeniul dat fiind prevăzute expres în Strategia Națională de Descentralizare și planul său de acțiuni, Strategia reformei administrației publice și planul său de acțiuni, Foaia de parcurs, Recomandarea 322 etc. Iar primul pas concret pe care-l așteptăm este – finalizarea descentralizării Fondului Rutier, prin adoptarea la primele ședințe ale Guvernului și Parlamentului a proiectelor de legi în varianta finală. Urmează alte acțiuni concrete pe domeniul finanțelor locale, controlului administrativ, protecției sociale a funcționarilor din APL și alte domenii RESTANTE!

2. Este necesar de a revizui, perfecționa și legifera mecanismul actual de dialog între Guvern, Parlament și CALM/APL. Existența unui dialog instituționalizat efectiv și permanent este una din condițiile fundamentale în avansarea reformelor. Cu toate progresele menționate, totuși constatăm că, în mare parte, această relație încă NU a devenit una instituționalizată și se bazează mai mult pe calitățile personale și deschiderea din partea unor demnitari de stat. Mecanismul actual este unul imperfect și nu asigură o implicare pleneră a reprezentanților APL în toate structurile relevante la nivel de Guvern și Parlament. Doar în ultima perioadă de timp am constat că reprezentanții APL/CALM nu au fost incluși și lipsesc într-un șir de structuri consultative extrem de importante și relevante pentru APL, unde opinia și vocea lor trebuie să fie auzită. De exemplu: Grupul de lucru privind reforma administrației publice centrale, Consiliul economic de pe lângă prim-ministru, grupul de lucru recent creat privind elaborarea noului sistem de salarizare etc. Am sesizat aceste probleme și sperăm să le depășim.

3. Reforma administrației publice centrale are loc fără participare reprezentanților APL, ceea ce este în opinia noastră o greșeală enormă. De fapt, se repetă aceeași schemă a reformelor anterioare, care s-au soldat cu eșec total. Considerăm că există o legătură firească și foarte strânsă între reforma administrației

centrale și celei locale. Nu poate fi realizată o reformă a administrației centrale fără să fie afectată și administrația locală. Doar este vorba despre clarificarea de competențe, resurse etc. Mai mult ca atât, avem impresia că nu este respectată însăși strategia reformei administrației publice, recent adoptată și care prevede principiul descentralizării drept unul de bază al acestei reforme. De aceea, este firesc ca în acest proces să participe și reprezentanții APL.

4. Există mai multe restanțe în implementarea Foii de Parcurs și a recomandării nr. 322 al Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei din 2012, care trebuie să ne alarmeze pe toți, din perspectiva angajamentelor noastre față de Consiliul Europei și intenției de a fi excluși din etapa de monitorizare. Domeniul democrației locale, fiind unul restanțier, se așteaptă progrese reale. În special, în partea ce se referă la descentralizarea financiară, tutela și controlul administrativ excesiv asupra APL, protecția socială și remunerarea în cadrul APL. Majoritatea acțiunilor și angajamentelor asumate de Republica Moldova în aceste documente urmau a fi realizate în anul 2016. Dacă pe unele direcții, totuși, exista anumite progrese, în altele nu numai că lipsesc, dar, din contra, situația se deteriorează (de exemplu, în domeniul controlului și tutelei administrative).

5. Descentralizarea financiară și consolidarea bazei fiscale locale rămâne un domeniu fundamental și decisiv pentru întreg procesul de descentralizare și autonomie locală.

În acest domeniu au fost întreprinse unele acțiuni în anul 2016, iar altele sunt prevăzute pentru anul 2017. Însă, deși majoritatea din aceste măsuri sunt impor-

tante sub aspectul consolidării autonomiei decizionale, totuși, în esență, ele poartă un caracter destul de relativ și izolat, dacă ne referim la efectele concrete asupra bugetelor locale. Cu alte cuvinte, de ele nu pot beneficia toate APL. Totodată, soluția oferită în cazul Fondului Rutier, prin care absolut fiecare comunitate locală va beneficia de anumită finanțare în dependență de numărul populației, reprezintă anume acea măsură de descentralizare financiară atât de necesară și mult așteptată de către autoritățile locale.

6. Situația în domeniul protecției sociale și salarizării a persoanelor cu demnitate publică și funcționarilor din APL este extrem de gravă, dacă nu catastrofală, generând tensiune în creștere! Salariile în APL sunt mizere și derizorii! Volumul de atribuții și sarcini – enorm și suprauman. Totodată, exista o mulțime de bariere de ordin legal și birocratic care nu permit APL să soluționeze problema dată în mod independent. Situația s-a complicat și mai mult în legătură cu implementarea noului sistem de pensionare care, în condițiile unei remunerări mizere din APL, a eliminat și ultimele elemente de motivare și speranță. Fără a primi ceva în schimb! APL și așa aveau un mare deficit de cadre, iar acum există un risc mare ca și cei rămași să părăsească masiv administrația locală. Această problemă vizează absolut toate autoritățile locale, indiferent de mărime! Iar reforma administrativ-teritorială NU este, cu siguranță, o soluție. Deoarece problema este cu mult mai complexă. De exemplu, comunitatea pe care eu o conduc este destul de mare (circa 4 mii de locuitori), însă eu deja nu mai am contabil și secretar: două cele mai importante funcții într-o primărie. Nimeni nu vine la așa condiții, iar CALM are propuneri concrete pentru a de-tensiona situația.

7. O problemă extrem de gravă rămâne controlul/tutela administrativă excesivă și relația Autorităților locale cu organele de control sau anchetă, precum și presiunile politice asupra reprezentanților APL!

Constatăm că, la acest capitol, situația nu numai că nu a evoluat, dar din contra, avem regres evident. Suntem permanent sesizați la CALM privind abuzurile din partea diferitor organe de control și presiuni din partea organelor de anchetă. Este o problemă foarte sensibilă și riscă să iasă din afara limitelor admisibilului, dar și hotarele Republicii Moldova, afectând imaginea țării. Cu atât mai mult, că acest domeniu este unul restanțier și menționat și în Foaia de parcurs și Recomandarea 322 din 2012 a Consiliului Europei.

8. Nu putem să nu abordăm o altă problemă importantă și de interes general precum este cea a reformei administrativ-teritoriale.

Nouă ni se spune ca asupra acestei reforme insistă parteneri de dezvoltare, că reforma este impusă de FMI și alți donatori. Sperăm că nu este așa. Nu credem că partenerii noștri pot să se amestece într-un domeniu atât de sensibil, foarte specific și fără a cunoaște cel puțin istoricul și impactul problemei date la noi. De asemenea, cunoaștem bine cum se fac reformele în țările nordice ale Europei - Norvegia, Danemarca, Estonia, inclusiv în Finlanda, țara de origine a d-lui Pirkka Tapiola. Astfel de reforme complexe și foarte sensibile se pregătesc foarte bine, din timp și se discută pe larg în societate. Mai mult ca atât, din câte cunoaștem, chiar la nivelul Uniunii Europene, problemele legate de organizarea administrației publice în statele membre constituie un drept suveran al statelor. De aceea, în UE există o varietate foarte mare de sisteme administrativ-teritoriale: de la unele cu municipalități mari (Marea Britanie, Germania, Danemarca) și până la cele cu sisteme teritoriale foarte fragmentate (Slovenia, Cehia, Ungaria). Fiecare din ele dezvoltându-se destul de bine și având dreptul la viață. Credem că problema data este prea complexă și prea importantă pentru a lua decizii pripite, peste noapte, sub presiune și fără consens social general. Cu atât mai mult că Republica Moldova deja are o experiență, care n-a fost studiată și care ne-a costat prea mult – aproape 15 de ani de mimare de reforme și centralizare excesivă, pe care o resimțim și astăzi!

Stimați prieteni și colegi, CALM vă felicită cu ocazia acestei sărbători frumoase – Ziua Autonomiei Locale și a Lucrătorilor din APL și vă invită să fim în continuare incisivi, determinați și să ne unim pentru a rezolva și problemele restante! Dvs. sunteți cei ce ați contribuit foarte mult la edificarea CALM-ului și la consolidarea lui într-o organizație cu care sperăm că vă veți mândri întotdeauna. Datorită înțelepciunii și susținerii dvs., CALM, pas cu pas, devine ceea ce trebuie să fie – o organizație nonguvernamentală, neafiliată politic, o organizație a tuturor reprezentanților APL, o portavoce a APL din Moldova care în mod organizat și calificat aduce problemele și doleanțele APL către factorii decizionali. Va invităm să participați în continuare activ la viața CALM-ului și suntem siguri că experiența, cunoștințele și capacitățile dvs. vor fi întotdeauna necesare și cerute.

Editorial de Tatiana BADAN,
președinte CALM

DE ZIUA AUTONOMIEI LOCALE, CALM A APRECIAT DIALOGUL CONSTRUCTIV CU PUTEREA CENTRALĂ, DAR A CERUT MAI MULTE MECANISME PENTRU CA PRIMARIII SĂ POATĂ SCOATE LOCALITĂȚILE DIN SĂRĂCIE!

Descentralizarea economică locală trebuie să devină o prioritate a guvernării. Este opinia consolidată a peste 800 de primari, care, sub egida Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), s-au reunit la Palatul Republicii pentru a marca ziua lor profesională.

"ESTE O GREȘALĂ ENORMĂ, IAR ERORILE ADMISE ÎN TRECUT AR TREBUI ASUMATE ȘI NU REPEATATE. NU POATE FI REALIZATĂ O REFORMĂ A ADMINISTRAȚIEI CENTRALE, FĂRĂ CA SĂ NU FIE AFECTATĂ ȘI ADMINISTRAȚIA LOCALĂ!"

veniturile proprii obținute; sistem care nu numai că nu ajută, dar plasează funcționarii publici pe cea mai inferioară treaptă de remunerare. Noul sistem de pensionare, procedura anevoioasă și contradictorie de premiere a funcționarilor și persoanelor cu demnitate publică nu numai că lichidează orice stimulare/motivare, dar este o insultă la adresa noțiunii de "demnitate publică" în raport cu remunerarea actuală a șefilor instituțiilor subordonate. Suntem conștienți de faptul că există oameni care o duc mai rău decât noi, dar este bizar să ai așteptări mari și să delegi competențe nenumărate atunci când nu oferi minimum posibil. Este o abordare superficială să mizăm că doar reforma administrativ-teritorială va schimba situația actuală, cu atât mai mult cu cât acest proces va fi unul anevoios și de durată. Cauza esențială este lipsa descentralizării financiare, a unei politici proprii salariale."

turii și a locurilor de muncă și au solicitat mai multă autonomie și putere de decizie pentru a îmbunătăți condițiile de viață din sate.

Edilii au menționat că au nevoie de o autonomie veritabilă, nu declarativă, pentru a putea scoate satele din sărăcie. La rândul său, șeful Executivului, Pavel Filip, prezent la eveniment, mulțumit autorităților locale pentru comunicarea foarte bună pe care au avut-o pe parcursul anului trecut și a asigurat aleșii locali de toată deschiderea în soluționarea comună a problemelor importante ale comunităților locale.

Directorul executiv CALM, Viorel Furdui a atenționat că este inadmisibil ca reforma administrației publice centrale să se desfășoare fără participarea reprezentanților APL: "Este o greșală enormă, iar erorile admise în trecut ar trebui asumate și nu repetate. Nu poate fi realizată o reformă a administrației centrale, fără ca să nu fie afectată și administrația locală. Mai ales că este vorba despre clarificarea de competențe, resurse etc. Mai mult ca atât, avem impresia că nu este respectată însăși strategia reformei administrației publice, recent adoptată și care prevede principiul descentralizării drept unul de bază al acestei reforme. De aceea, este firesc ca în acest proces să participe și reprezentanții APL".

Totodată, în opinia lui Viorel Furdui, reforma administrativ-teritorială nu ar trebui să afecteze procesul de descentralizare: "Acum noi avem o șansă foarte reală să avansăm pe calea descentralizării. Dispunem de toate elementele, tot cadrul legal, strategic - Strategia Națională de Descentralizare, Strategia privind Reforma administrației publice, Foaia de parcurs, recomandările CALRE. Toate aceste documente conțin elementele unei viziuni, iar în baza lor poate fi dezvoltat un concept foarte clar. Dar toate aceste lucruri nu pot fi făcute într-un cerc îngust, peste noapte și într-un tempo-u foarte rapid, trebuie discutate pe larg ca să avem un efect real."

În context, primarul de Palanca, Larisa Voloh, președinte al Rețelei Femeilor CALM a adăugat: "Asistăm și în continuare la un sistem depășit de salarizare, centralizat, care total contravine cadrului constituțional și legal din domeniul descentralizării și autonomiei locale. Sistemul actual nu ține cont de mărimea și componența comunităților, numărul populației, numărul de mandate exercitate de primar, rezultatele activității,

Organizată într-o formă interactivă, conferința a fost un prilej pentru edilii locali de a-și expune punctul de vedere privind evoluțiile și involuțiile în ceea ce privește implementarea reformei de descentralizare la toate nivelele puterii. Astfel, dialogul dintre autoritățile publice centrale și cele locale, realizările obținute și reștațele rămase au fost principalele teme de discuție.

Primarii s-au referit și la problema presiunilor și controlului excesiv asupra APL din partea organelor de control și anchetă, acțiuni care le blochează activitatea: "Dacă nu se va înțelege faptul că guvernarea centrală și cea locală trebuie să funcționeze ca un tot întreg, dacă guvernarea nu se vor întoarce cu fața spre autoritățile locale, cei care suntem aleși de cetățeni și trebuie să ne onorăm promisiunile, noi nu vom ridica țara din genunchi niciodată. Din cei patru ani de mandat, 3 ani și jumătate a trebuit să fac față controalelor de la centru - nu vedea să plece unul că apărea celălalt. Au ridicat toate dosarele pentru achiziții pe patru ani, poate vor găsi ceva cu care să ne intimideze, să ne cheme la procuratură, să ne spună că nu suntem de culoarea care trebuie.", a specificat primarul de Strășeni, Valentina Casian.

Chiar dacă au apreciat pozitiv dialogul cu APC pe parcursul anului 2016, edilii s-au plâns pe bugetele austere, lipsa infrastruc-

"EXISTĂ O SERIE ÎNTREGĂ DE STRUCTURI DE INTERES MAJOR PENTRU APL UNDE NU ESTE UN MECANISM DEFINITIV DE IMPLICARE ȘI CONSULTARE A ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE ÎN STRUCTURILE RESPECTIVE. ESTE VORBA DE CONSILIUL PENTRU REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE, COMITETUL INTERMINISTERIAL PENTRU PLANIFICARE STRATEGICĂ, CONSILIUL ECONOMIC ȘI GRUPUL DE LUCRU PE PROBLEMA ECONOMIEI DE SUBSOL ȘI A SALARIILOR LA PLIC, GRUPUL DE LUCRU PENTRU ELABORAREA UNUI NOU SISTEM DE SALARIZARE!"

„Conștientizarea faptului că toți avem de învățat este foarte importantă. Avem de învățat unul de la altul, atât APC, cât și APL. De aceea, văd această întrunire ca un sfat al poporului, unde suntem cu toții parteneri egali în contextul reformelor și a tot ceea

DE ZIUA AUTONOMIEI LOCALE, CALM A APRECIAT DIALOGUL CONSTRUCTIV CU PUTEREA CENTRALĂ, DAR A CERUT MAI MULTE MECANISME PENTRU CA PRIMARIII SĂ POATĂ SCOATE LOCALITĂȚILE DIN SĂRĂCIE!

ce facem în RM. Este important să conștientizăm că cel mai bun partener pentru administrația publică centrală suntem noi, primarii sau președinții de raioane, iar cei mai buni parteneri pentru noi sunt miniștrii și prim-ministrul. Dacă vom fi conștienți de acest lucru, carul se va urni din loc și va merge într-o direcție bună, nu ca în cazul "racul, broasca și o știucă". În ultimul, an relația dintre APL și APC s-a îmbunătățit simțitor și mă refer la progresele în relația cu Ministerul Dezvoltării Regionale, Ministerul Finanțelor, Ministerul Transporturilor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Îmbunătățirea dialogului dintre APL și APC este una din principalele cauze ale succesului din alte domenii: schimbarea destinației terenurilor, accesul la Curtea Constituțională, semnarea în comun a foii de parcurs, modificările la Fondul Rutier. Dar această schimbare de abordare și dialog nu este una de sistem, definitivă. Ea se datorează mai mult factorului uman, personalității prim ministrului, dlui Guznac, eforturilor neconținute ale CALM. Există o serie întreagă de structuri de interes major pentru APL unde nu este un mecanism definitiv de implicare și consultare a administrației publice locale în structurile respective. Este vorba de Consiliul pentru reforma administrației publice, Comitetul interministerial pentru Planificare Strategică, Consiliul Economic și Grupul de lucru pe problema economiei de subsol și a salariilor la plic, Grupul de lucru pentru elaborarea unui nou sistem de salarizare. Sunt de părere că în toate aceste structuri APL trebuie să aibă reprezentanți, deoarece documentele elaborate în cadrul acestora vizează direct oamenii, cetățenii din teritoriu. Nu funcționează Comisia paritară care are rolul unei platforme de comunicare între APL și Guvern. Propun includerea asociației noastre, CALM, în toate structurile cu impact pentru APL, ședințe anuale de mijlocire CALM - Guvern, în cadrul cărora să fie discutate strategiile, problemele, angajamentele și stabilite prioritățile pentru anul următor. O ședință pe an cu reprezentanții parlamen-

tului, în care să fie discutate nemijlocit problemele APL și implementarea reformelor în domeniul descentralizării și consolidării autonomiei locale. Aceste lucruri trebuie prevăzute prin lege", a menționat primarul orașului Edineț, Constantin Cojocar.

„Reforma financiară, care este descentralizarea financiară, este o reformă foarte bună pentru primarii, care au posibilitatea să-și dezlege mâinile pentru a dezvolta satele, comunele, orașele”, a spus primarul orașului Căușeni, Grigore Repeșciuc.

„Vrem să fim mai liberi, mai autonomi, nu doar la nivel declarativ, dar și în realitate. Vrem ca descentralizarea să aibă loc într-adevăr, să nu rămână doar pe hârtie, așa cum se întâmplă încă.”, a declarat primarul de Grozești, Violeta Crudu. „Primarii astăzi vin cu propuneri noi, inovative, însă dacă nu o să fie susținuți de la centru, aceste propuneri vor rămâne doar la nivel de idei. Cel mai important ar fi ca elementul central din conducerea să dea libertate primarilor prin mai multe responsabilități, dar și prin suport administrativ și economic”, a punctat primarul de Nisporeni, Grigorie Robu.

Solidar cu colegii a fost și primarul de Feștelița, Nicolae Tudoreanu: „Stabilitatea guvernamentală ne dă un nou suflu pentru realizarea celor probleme care de fapt au fost semnate în foaia de parcurs semnat de către Guvernul Filip în fața partenerilor de dezvoltare și acest lucru ne încurajează dar cred că cel mai important este că demult Republica Moldova n-a pornit cu un buget aprobat în luna decembrie a anului precedent pentru anul viitor și este un an care a pornit cu dreptul să zic așa și noi avem bugetele corelate întocmai cu bugetul de stat. Astfel, cifrele care sunt înregistrate acolo creează puțin optimism în vederea realizării competențelor locale dar mai sunt multe lucruri de făcut pentru că nu toate competențele sunt acoperite cu instrumente financiare.”

Primarul capitalei, Dorin Chirtoacă, a specificat că, de un an de zile, s-au schim-

bat anumite lucruri: „Avem modificări la Codul Contravențiilor administrative privitor la anumite competențe în domeniul comerțului, salubrității. După 10-15 ani de așteptare, a văzut lumina zilei Legea privind statutul municipiului Chișinău. În parlament se discută în prezent modificările la Fondul Rutier. Sunt lucruri concrete. S-a vorbit de Consiliul Europei și Carta Autonomiei locale, în baza căreia am fost inclus ca raportor în delegația care monitorizează democrația locală în Elveția. Luând cunoștință de modul în care funcționează democrația la nivel local în această țară, am înțeles că pentru mine s-a inventat teleportarea. Cum funcționează lucrurile la ei? Doar câteva repere: bugetul, de aproximativ 200 de miliarde de euro, este împărțit câte 1/3 pentru fiecare nivel al administrației: local, regional și central. Și la ei, în condițiile actuale de prosperitate, au loc fuziuni de comune, comasări ale diferitor instituții. Cetățenia statului se acordă prima dată la nivel local, de comună și apoi este aprobată de către instituțiile

guvernamentale centrale. Este exemplul unei democrații autentice construite de jos în sus. Cuantumul taxelor se decide de consiliul local, care hotărăște, de asemenea, introducerea anumitor taxe noi, în funcție de specificul localității. Bugetul localităților este votat în fiecare an de cetățeni, în special la sate și în funcție de rezultatele votului este implementat de primărie”.

În același timp, primarii, dar și conducerea CALM, organizație reprezentativă a APL, au apreciat eforturile Guvernului în implementarea strategiei de descentralizare și consolidare a autonomiei locale.

Premierul Pavel Filip i-a asigurat pe primarii că reforma administrației publice este una dintre prioritățile de bază ale guvernării. „Reformele sunt grele, reformele sunt cele, care în prima etapă nu ne plac nimănui, dar trebuie să avem tăria de caracter, să ne punem aceste condiții, să ne impunem nouă înșine aceste condiții pe care nu le putem încălca nici noi. Și vă asigur că după aceasta cu toții vom fi apreciați și ne vom bucura de rezultatele reformelor. Vom începe de la administrația publică centrală, de la reforma Guvernului. Aceste două reforme, și cea a administrației publice locale, inclusiv administrativ-teritorială nu pot fi privite separat. Este o reformă întreagă și ea trebuie pornită din centru, dar după care trebuie finalizată cu reforma administrativ teritorială. Scopul nostru este în eficientizarea structurilor statului”, a declarat prim-ministrul Pavel Filip.

Primarii au apreciat faptul că, începând cu acest an, vor primi bani pentru reparația drumurilor. Se va întâmpla după ce Executivul a decis, în 2016, că jumătate din sumele colectate din taxele de drum, achitate de proprietarii de automobile, să ajungă direct în bugetele primăriilor. „Soluția oferită în ca-

zul Fondului Rutier prin care absolut fiecare comunitate locală va beneficia de anumită finanțare în dependență de numărul populației reprezintă anume aceea măsură de descentralizare financiară atât de necesară și mult așteptată”, a comunicat președintele Congresului Autorităților Locale, Tatiana Badan.

Membrii CALM au ales o modalitate inedită de a mulțumi șefului Executivului pentru atitudine pozitivă și progresele înregistrate în cadrul dialogului APC-APL. Edilii i-au oferit șefului cabinetului de miniștri un suvenir pe care a fost reprodus un mesaj de mulțumire pentru deciziile luate în 2016, dar în care și-au exprimat speranța unei colaborări fructuoase pe viitor.

PAVEL FILIP, PRIM-MINISTRUL RM: "VOM ÎNCEPE DE LA ADMINISTRAȚIA PUBLICE CENTRALĂ, DE LA REFORMA GUVERNULUI. ACESTE DOUĂ REFORME, ȘI CEA A ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE, INCLUSIV ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ NU POT FI PRIVITE SEPARAT. ESTE O REFORMĂ ÎNTREGĂ ȘI EA TREBUIE PORNITĂ DIN CENTRU, DAR DUPĂ CARE TREBUIE FINALIZATĂ CU REFORMA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ!"

Potrivit primarului de Strășeni, Valentina Casian, de fapt, guvernarea locală și guvernarea centrală este un tot întreg: „Numai în acel stat în care se conștientizează acest lucru, acolo lucrurile merg înainte, merg spre bine. Astăzi noi atestăm o nouă situație în Republica Moldova. Dacă anterior era o consultare cu autoritățile publice locale neeficientă, astăzi noi avem situația când vocea celor de la nivel local este auzită datorită Congresului Autorităților Locale”.

Premierul Pavel Filip i-a asigurat pe primari că reforma administrației publice este una dintre prioritățile de bază ale guvernării. „Reformele sunt grele, reformele sunt cele, care în prima etapă nu ne plac nimănui, dar trebuie să avem tăria de caracter, să ne punem aceste condiții, să ne impunem nouă înșine aceste condiții pe care nu le putem încălca nici noi. Și vă asigur că după aceasta cu toții vom fi apreciați și ne vom bucura de rezultatele reformelor. Vom începe de la administrația publică centrală, de la reforma

Guvernului. Aceste două reforme, și cea a administrației publice locale, inclusiv administrativ-teritorială nu pot fi privite separat. Este o reformă întregă și ea trebuie pornită din centru, dar după care trebuie finalizată cu reforma administrativ teritorială. Scopul nostru este în eficientizarea structurilor statului”, a declarat prim-ministrul Pavel Filip.

Primarii au apreciat faptul că, începând cu acest an, vor primi bani pentru reparația drumurilor. Se va întâmpla după ce Executivul a decis, în 2016, că jumătate din sumele colectate din taxele de drum, achitate de proprietarii de automobile, să ajungă direct în bugetele primăriilor. „Soluția oferită în cazul Fondului Rutier prin care absolut fiecare comunitate locală va beneficia de anumită finanțare în dependență de numărul populației reprezintă anume aceea măsură de descentralizare financiară atât de necesară și mult așteptată”, a comunicat președintele Congresului Autorităților Locale, Tatiana Badan.

Membrii CALM au ales o modalitate inedită de a mulțumi șefului Executivului pentru atitudine pozitivă și progresele înregistrate în cadrul dialogului APC-APL. Edilii i-au oferit șefului cabinetului de miniștri un suvenir pe care a fost reprodus un mesaj de mulțumire pentru deciziile luate în 2016, dar în care și-au exprimat speranța unei colaborări fructuoase pe viitor.

Pavel Filip, la rândul său, a mulțumit autorităților locale pentru comunicarea foarte bună pe care au avut-o pe parcursul anului trecut și a asigurat aleșii locali de toată deschiderea în continuare a Guvernului pentru

a soluționa împreună problemele importante ale comunităților locale. „Îmi doresc mult mai mult decât un parteneriat dintre Guvern și administrația publică locală. Vreau să fim o echipă. Nu atât să discutăm despre competențe, cât să ne asumăm răspunderea pentru îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. Împreună să vedem care sunt capacitățile, posibilitățile și să facem reforme, fie și dureroase, dar necesare”, a subliniat Prim-ministrul.

"PARLAMENTUL, ÎN URMA DEZBATERILOR ÎN COMISIE, CU SPRIJINUL CALM-ULUI, A APROBAT RECENT STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE PÂNĂ ÎN 2020 ȘI AȘTEPTĂM CA ACEASTĂ STRATEGIE SĂ STIMULEZE O CREȘTERE ECONOMICĂ DURABILĂ ÎN REGIUNE, LA DEZVOLTAREA COMPETITIVĂ A LOCALITĂȚILOR, ÎNCURAJAREA DEZVOLTĂRII AGENȚILOR ECONOMICI LOCALE, SUSTINEREA ACTIVITĂȚILOR DE ÎNTEPRINZĂTOR, ASIGURAREA ACCESULUI CETĂȚENILOR LA SERVICII PROFESIONISTE ȘI, CA REZULTAT, LA ÎMBUNĂTĂȚIREA NIVELULUI DE TRAI A POPULAȚIEI RM!"

Violeta Ivanov, președintele Comisiei parlamentare pentru administrația publică,

dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, a menționat.” Exprim înalta apreciere pentru activitatea D-stră zilnică în interesul cetățenilor și să vă aduc sincere felicitări cu ocazia Zilei Autonomiei Locale și a Lucrătorilor din Administrația Publică Locală. Autonomia Locală reprezintă unul din pilonii de bază ai dezvoltării democratice a societății și modernizării țării, iar APL este autoritatea cea mai apropiată de oameni, constituind o legătură directă și foarte importantă între cetățean și stat. Cunoaștem cu toții câte eforturi depuneți pentru a face față încrederii cu care v-au investit cetățenii, deoarece anume la autoritățile locale, la consiliile locale, raionale se adresează oamenii cu multiple probleme, dificultăți și preocupări. Astfel, organele administrației publice locale au cea mai mare responsabilitate pentru dezvoltarea social-economică a localităților, pentru bunăstarea locuitorilor lor. În fond, bunăstarea cetățenilor, dezvoltarea și modernizarea economică și socială a țării constituie sarcina noastră comună, a APL și a celor centrale. RM are nevoie de o dezvoltare regională eficientă, infrastructură avansată, drumuri moderne, agricultură competitivă, asigurarea cu

apă și sănătate, servicii publice de calitate pentru toți cetățenii. Pentru realizarea acestor obiective colective rolul APL este indispensabil. Prin urmare, asigurarea sinergiei, comunicării și colaborării eficiente între toți factorii de decizie - parlament, guvern, administrațiile publice locale de toate nivelurile, precum și implicarea sectorului asociativ și societății civile ar putea aduce o plusvaloare la eforturile comune în vederea implementării reformelor propuse, consolidării capacităților AP în realizarea politicilor, strategiilor, planurilor, acțiunile concrete pentru binele întregului popor și a fiecărui cetățean în parte. În acest context trebuie asigurat un cadru legislativ eficient și reguli unice de realizare a oportunităților de dezvoltare pentru asigurarea succesului de promovare a procesului de modernizare și descentralizare a țării. Sarcina de elaborare și examinare minuțioasă a legislației și documentelor de politici din domeniu revine Parlamentului RM, și în special Comisiei pentru administrația publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, care asigură cadrul legal, monitorizează realizarea politicii statului, inclusiv în domeniul administrației publice. Țin să menționez că parlamentul, în urma

DE ZIUA AUTONOMIEI LOCALE, CALM A APRECIAT DIALOGUL CONSTRUCTIV CU PUTEREA CENTRALĂ, DAR A CERUT MAI MULTE MECANISME PENTRU CA PRIMARII SĂ POATĂ SCOATE LOCALITĂȚILE DIN SĂRĂCIE!

dezbaterilor în Comisie, cu sprijinul CALM-ului, a aprobat recent strategia națională de dezvoltare până în 2020 și așteptăm ca această strategie să stimuleze o creștere economică durabilă în regiune, la dezvoltarea competitivă a localităților, încurajarea dezvoltării agenților economici locale, susținerea activităților de întreprinzător, asigurarea accesului cetățenilor la servicii profesionale și, ca rezultat, la îmbunătățirea nivelului de trai a populației RM. De asemenea, Comisia permanentă ține în vizor problemele administrației publice locale, posibilitățile de consolidare a capacităților. În acest sens, Comisia a organizat un șir de audieri în domeniul serviciului public de alimentare cu apă, amenajarea și valorificarea teritoriului și multe altele. A înaintat modificări aprobate deja de parlament în Codul Contravențional în vederea extinderii unor imputerniciri ale autorităților administrației locale. În acest domeniu avem mult de făcut, însă nu putem tăgădui faptul că ne dorim cu toții o administrație publică locală puternică. Avem nevoie de multă determinare și eforturi comune ca să facem schimbări în societate, să implementăm reforma în țara noastră, politici eficiente de modernizare, să găsim soluții viabile la problemele curente. În acest context aș vrea să menționez sprijinul constant pe care ni-l oferă partenerii de dezvoltare prin implementarea multor programe, instrumente și proiecte de dezvoltare. Aduc mulțumiri tuturor prietenilor RM și partenerilor de dezvoltare pentru aportul, contribuția și asistența acordată în domeniul consolidării autonomiei locale. Stimați reprezentanți ai APL, ați dat dovadă în activitatea D-stră de devotament, aveți reușite și rezultate considerabile, deși vă confrunțați cu diferite provocări în procesul îndeplinirii funcțiilor, inclusiv insuficiența resurselor financiare și umane. Ați reușit să depășiți unele probleme prin atragerea investițiilor, crearea parteneriatelor durabile, precum și cooperarea cu organizațiile nonguvernamentale. Depuneți eforturi în vederea implicării locuitorilor și soluționarea problemelor din localitățile pe care le conduceți, fiindcă participarea reală a cetățenilor la gestionarea și managementul treburilor locale constituie unul din elementele de bază ale dezvoltării autonomiei locale."

"PENTRU CALM IMPLICAREA ÎN ACEST PROCES VA FI, PE DE O PARTE, UNA FOARTE COMPLICATĂ, PENTRU CĂ REPREZENTAȚI PRIMARII, IAR PE DE ALTĂ PARTE PUNCTUL FORTE PENTRU CĂ REPREZENTÂND PRIMARII CU-NOAȘTEȚI CEL MAI BINE REALIZĂȚILE DE LA FAȚA LOCULUI!"

La eveniment au participat și reprezentanții Uniunii Europene, care au încurajat dialogul între APC și APL, în urma căruia urmează a fi identificate mai multe soluții în favoarea cetățenilor. „Referința pe care doamna Badan a făcut-o la partenerii de dezvoltare a RM se axa mai mult pe ideea că aceste reforme sunt justificate de necesitatea de a fi făcute și necesitatea aceasta ar veni din dorința noastră, a partenerilor de dezvoltare, de a implementa aceste reforme. De fapt, această dorință trebuie să vină din cea mai bună voință și necesitate pentru țară. Într-o ședința recentă, destul de lungă, în care am discutat cu primul ministru relațiile noastre, am atins anume subiectul reformelor și dânsul ne-a solicitat asistență în implementarea acestor reforme. Dar vreau să subliniez faptul că nici o reformă nu va avea efecte dacă nu este sprijinită la nivel local, acolo unde se face reforma. Aceste

reforme nu trebuie să fie sprijinite și generate doar de guvern sau de parteneri, sau numai de primari. Aceste reforme trebuie să fie susținute și încurajate de cetățeni, iar d-stră, primarii, sunteți acea legătură între cetățeni și alte autorități, prima linie pentru cetățeni. În același context vorbim și despre descentralizare. Este foarte important să abilităm autoritățile locale cu anumite funcții, cu mai multe resurse umane și financiare. Poziționarea în prima linie a administrației implică angajarea și efortul de a aduce transparență privind ceea ce se întâmplă în țară. Noi analizăm amănunțit tot ce se întâmplă legat de relația noastră de colaborare cu RM. Am constatat că multe lucruri au fost pornite, mai rămân multe care trebuie făcute. Să ne oprim de exemplu asupra informațiilor privind achizițiile publice la nivel local. Studiile arată că informațiile care ar trebui puse la dispoziția cetățenilor fie sunt incomplete sau pur și simplu nu sunt disponibile. Or, cetățenii, contribuabilii trebuie să știe foarte clar cum sunt cheltuiți banii lor. Iar D-stră puteți ajuta prin a-i asculta pe cetățeni, a asculta ceea ce-și doresc ei, aceasta fiind o datorie care ajută țara să meargă înainte. Consultările publice sunt foarte importante, fiindcă permit cetățenilor să se implice, iar vocea și nevoile lor să fie replicate în procesul de luare a deciziilor și elaborare a politicilor. Și elementele care vin să vă ajute

în acest proces sunt încorporate în asistența pe care o oferim țării. Este foarte bine dacă există proceduri, există deschidere și transparență, răspundere și responsabilitate, dar apare întrebarea: Puteți să vă permiteți acest lucru? Care sunt resursele pe care le aveți la dispoziție? Președintele CALM a subliniat necesitatea mării salariilor și noi suntem de acord. Dar observăm în viața de zi cu zi că resursele sunt foarte puține. În același timp dacă creștem eficiența în activitățile noastre putem mări aceste resurse puține și limitate, ca să ne ajungă să acoperim necesitățile existente, creând totodată posibilitatea generării unor resurse noi. Răspunsul la această întrebare este reforma administrativ-teritorială. Respect profund pe fiecare primar din această țară. Știu că fiecare dintre D-stră va doriți să munciți pentru comunitatea D-stră, pentru alegători, pentru cetățenii fiecărei localități. În cadrul diferitelor proiecte în care lucrăm în țară, spre exemplu, proiectul pentru biomasă implementat cu sprijinul partenerilor noștri de la Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, am constatat că foarte mulți primari se zbat pentru ca localitatea lor să obțină finanțare pentru un astfel de proiect pentru încălzirea școlii. Dar realitatea este următoarea: sunt sub trei milioane de cetățeni care locuiesc permanent în RM și sunt 898 de primării. Cu așa un raport între numărul de cetățeni și numărul de primării nu puteți să oferiți în fiecare primărie toate serviciile necesare alegătorilor D-stră. Nu este vorba de o rea-voință din partea partenerilor. Dacă facem un calcul simplu ne dăm seama că realitatea nu se susține. Noi suntem aici pentru a vă ajuta și am lansat deja procesul de recrutare a unui consilier la nivel înalt în domeniul administrației publice locale care urmează să înceapă activitatea în câteva luni. Înțeleg că acest proces va fi unul dificil, pentru că trebuie luate în considerare foarte multe aspecte, foarte multe elemente: situația minorităților, ale diferitor grupuri etnice, diferite tendințe și aspirații la nivel local care nu trebuie neglijate pentru a asigura succesul acestui proces. Și pentru CALM implicarea în acest proces va fi, pe de o parte, una foarte complicată, pentru că reprezentați primarii, iar pe de altă

parte punctul forte pentru că reprezentând primarii cunoașteți cel mai bine realitățile de la fața locului. Astfel știți cel mai bine cum să faceți ca colaborarea cu vecinii să devină și mai bună, știți care din primării au cea mai bună infrastructură, știți de ce resurse e nevoie, știți cum să tratați toate aceste aspecte într-un cadru mai larg. Pentru pregătirea reformei e nevoie de timp, dar nu numai. E nevoie și de o pregătire eficientă, și chiar dacă numărul de primării va scădea, prin procesul de pregătire al reformei veți asigura o moștenire foarte solidă pentru cei care urmează să vină. Asemenea reforme au fost făcute și în alte țări și rezultatele sunt bune. Iar noi, cei care oferim sprijin, vrem să vedem că RM devine o țară unde se trăiește mai bine, unde veniturile sunt mai mari, unde cetățenii au posibilități mai multe și o reformă corectă este cheia acestui succes”, a menționat șeful Delegației UE la Chișinău, Pirkka Tapiola.

"ACEASTĂ INIȚIATIVĂ MINUNATĂ VINE DIN PARTEA CALM, IAR SCOPIUL EI ESTE TRIPLU: DE A CONSOLIDA PARTENERIATUL, COLABORAREA ȘI COOPERAREA DINTRE AUTORITĂȚILE CENTRALE ȘI CELE LOCALE; DE A OFERI O PLATFORMĂ DE CUNOȘTINȚE, EXPERIENȚE ȘI BUNE PRACTICI PENTRU ÎMPĂRȚĂȘIREA ACESTORA; DE A SERVI DREPT AVOCAT AL SUSȚINERII REFORMELOR DE DESCENTRALIZARE ȘI GUVERNĂRII LOCALE EFICIENTE!"

dintre autoritățile centrale și cele locale; de a oferi o platformă de cunoștințe, experiențe și bune practici pentru împărtășirea acestora; de a servi drept avocat al susținerii reformelor de descentralizare și guvernării locale eficiente. În ianuarie 2016, a intrat în vigoare Agenda nouă de Dezvoltare Durabilă 2030, care cuprinde 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă care vor ghida politicile și finanțarea în următorii 15 ani. Toate statele membre ale ONU și RM s-au imbarcat în acest proces de naționalizare și implementare a acestor obiective de dezvoltare durabilă. Această Agendă nouă este una inovativă, transformativă și un manifest de inspirație pentru schimbarea lumii spre un viitor mai bun pentru toți. Principiul fundamental care stă la baza acestui document este să nu lășăm pe nimeni în urmă, iar accentul se pune pe o promovare inclusivă cu creștere economică durabilă, eradicarea sărăciei, reducerea inegalităților, consolidarea incluziunii sociale, promovarea drepturilor omului și a egalității de gen. Se vorbește des despre rolul esențial, dar deseori subapreciat al autorităților locale în generarea dezvoltării inclusive și durabile. Fiind partea structurilor administrative ale statului cea mai apropiată de populație, autoritățile locale sunt cele care sunt plasați cel mai bine pentru a fi alături și a putea răspunde nevoilor populației și a deveni avocatul necesităților oamenilor. S-a recunoscut că APL sunt mecanismul care conduce țările spre succes, spre realizarea obiectivelor de dezvoltare globală, abordare și soluționarea problemei sărăciei, inegalității și a degradării mediului. Pentru ca APL să poată juca acest rol în atingerea obiectivelor menționate, e nevoie să fie abilitate, împuternicite."

Primarilor li s-a adresat și Ulrike Knotz, ambasadoarea Germaniei: "În calitatea mea de diplomat am fost mereu impresionată de întâlnirile cu primarii. În așa-numitele țări cu tradiție i-am perceput pe primari și consilierii locali ca pe o forță pozitivă, ca elemente ale speranței. Nu este de mirare că în Moldova, în sondajele care măsoară gradul de încredere a cetățenilor în instituțiile statului, primarii sunt pe locul doi, imediat după biserică. Motivul este simplu - sunteți în contact direct cu cetățenii, percepeți zilnic necesitățile cetățenilor și responsabilitatea d-stră. Nu aveți timp pentru jocurile politice dintre partide. Germania este o țară foarte descentralizată. Aceasta ține de istoria noastră, dar este și o chestiune legată de convingere. Noi credem că descentralizarea, adică transferul de competențe de la nivelele administrative superioare la nivelele mai inferioare este benefic pentru democrație, dezvoltarea economică, viața socială și culturală. Bineînțeles că descentralizarea înseamnă și descentralizarea fiscală. Consolidarea administrației locale și regionale reprezintă unul din cele două domenii prioritare ale colaborării noastre economice cu RM. Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei GIZ, implementează din anul 2009 la nivel de țară proiectul "Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova". Cu câteva zile în urmă, datorită unor finanțări din partea partenerilor

noștri, precum Uniunea Europeană, Suedia, România și Elveția, am putut consemna suplimentarea considerabilă a mijloacelor financiare pentru acest proiect. Proiectele partenerilor de dezvoltare nu sunt însă suficiente când vorbim de consolidarea nivelului administrativ local și regional. La fel de importantă este o reformă structurală care ar ajuta instituțiile de nivel local și regional să-și îndeplinească eficient sarcinile. Va doresc succes în planurile ce privesc reforma administrației publice în RM. Implementarea unui astfel de proiect, cunosc din experiența Germaniei, este dificilă și din punct de politic, dar cred că printr-o abordare inclusivă și aici se poate ajunge la consens. Germania este dispusă să vă susțină cu consultanță în acest proces de reformă."

În cadrul ședinței solemne, Congresul Autorităților Locale a solicitat includerea reprezentanților autorităților locale în grupurile de lucru create de Executiv în probleme economice și de salarizare. Drept răspuns, prim-ministrul a cerut includerea neîntârziată a reprezentanților autorităților publice locale în aceste grupuri, menționând că vocea lor este extrem de importantă pentru Executiv.

Amintim că, Ziua Autonomiei Locale și a Lucrătorului din Administrația Publică Locală este sărbătorită pe 1 februarie și a fost instituită la inițiativa CALM prin Hotărârea Guvernului nr.75 din 08.02.2012 întru recunoașterea importanței și valorii persoanelor care activează în domeniul APL, precum și datorită importanței asigurării autonomiei locale în procesul de edificare și consolidare a statului democratic Republica Moldova și întru aprecierea rolului deosebit al reprezentanților autorităților publice locale în soluționarea problemelor cetățenilor și dezvoltarea social-economică a colectivităților locale.

În același context, Dafina Gercheva, coordonator ONU în RM, a încurajat CALM să fie în continuare incisiv și determinat în reprezentarea intereselor APL: "Este un privilegiu să salut pe toți reprezentanții autorităților locale din RM. Dragi primari, sunteți campioni și liderii care au grijă profundă de comunitățile sale și sunt întotdeauna gata să mai facă un pas în plus pentru a veni cu inovații, a experimenta și a găsi soluții pentru aceste provocări de dezvoltare care sunt foarte complexe și pentru creșterea continuă a bunăstării cetățenilor. Folosesc această oportunitate pentru a vă felicita călduros cu Ziua Națională Autonomiei Locale. Această inițiativă minunată vine din partea CALM, iar scopul ei este triplu: de a consolida parteneriatul, colaborarea și cooperarea

"NU ESTE DE MIRARE CĂ ÎN MOLDOVA, ÎN SONDAJELE CARE MĂSOARĂ GRADUL DE ÎNCREDERE A CETĂȚENILOR ÎN INSTITUȚIILE STATULUI, PRIMARIISUNT PE LOCUL DOI, IMEDIAT DUPĂ BISERICĂ. MOTIVUL ESTE SIMPLU - SUNTEȚI ÎN CONTACT DIRECT CU CETĂȚENII, PERCEPEȚI ZILNIC NECESITĂȚILE CETĂȚENILOR ȘI RESPONSABILITATEA D-STRĂ. NU AVEȚI TIMP PENTRU JOCURILE POLITICE DINTRE PARTIDE!"

PRIMARII DE PE AMBELE MALURI ALE PRUTULUI, LA UNISON: CEREM UN PACT NAȚIONAL ÎN FAVOAREA AUTONOMIEI LOCALE!

12 primari din Republica Moldova, membri ai Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) au participat la Adunarea Generală a Asociației Comunelor din România, care s-a desfășurat în perioada 19-22 februarie, la Palatul Parlamentului din București. Astfel, edilii au menționat că, în pofida faptului că sunt pe maluri diferite au un scop comun, și anume fortificarea autonomiei locale și colaborarea continuă pentru atingerea acestui deziderat.

Astfel, în cadrul ședinței solemne au fost dezbătute cele mai arzătoare probleme ale administrațiilor locale din mediul rural. Sute de aleși locali au avut ocazia să-și spună părurile direct premierului Sorin Grindeanu și miniștrilor, dar și președinților celor două Camere ale Parlamentului.

Președintele Asociației Comunelor din România (ACoR), Emil Drăghici, a vorbit despre o unire a eforturilor din partea structurilor asociative care reprezintă autoritățile locale, dar și despre crearea unui pact pentru autonomie locală.

EMIL DRĂGHICI, PREȘEDINTE ACoR: "AM PARTICIPAT LA PEA MULTE SFÂRȘITURI NEÎNCEPUTE SAU DOAR ÎNCEPUTE, DAR NICIODATĂ LA ÎNCEPUTURI CARE SĂ AIBĂ CONTINUARE!"

început din 2013, prin semnarea aici, în fața dumneavoastră, a unui acord de parteneriat, care să consfințească priorități și soluții cu termene de rezolvare și rapoarte de progres", a spus Drăghici.

MARIANA GĂJU, PRIMAR DE CUMPĂNA: "NOI NU DORIM DOAR SĂ LE ADUCEM LA CUNOȘTINȚĂ PROBLEMELE, CI VREM CA ELE SĂ SE REZOLVE, VREM SĂ REDUCEM ACEST DECALAJ ENORM CARE EXISTĂ ÎNTRE MEDIUL RURAL ȘI CEL URBAN!"

În context, primarul comunei Cumpăna, Mariana Găju, prim-vicepreședinte al ACoR, a specificat: „Am subliniat problemele cu care se confruntă administrațiile publice locale din mediul rural, urmând ca zilele următoare, împreună cu secretarii de stat, să intrăm în profunzimea subiectelor. Noi nu dorim doar să le aducem la cunoștință problemele, ci vrem ca ele să se rezolve, vrem să reducem acest decalaj enorm care există între mediul rural și cel urban. Noi le-am cerut celor prezenți doar să guverneze țara și să fie liniște între toți românii”.

De la tribuna forului, primarii au solicitat deblocarea programelor cu finanțare europeană, mai ales în ceea ce privește proiectele de infrastructură: alimentare cu apă, canalizare, drumuri, probleme comune pe ambele maluri ale Prutului. De asemenea, se doresc modificări legislative, mai ales la Legea educației, Legea finanțelor publice,

lariile personalului didactic auxiliar, șoferul de pe microbuzul școlar, întreținerea microbuzului școlar. La ora actuală toate acestea sunt lăsate în cărucia primarului.", a adăugat primarul Mariana Găju.

Totodată, primarii au mai atacat și Legea salarizării, solicitând să fie plătiți corespunzător pentru munca, dar mai ales pentru responsabilitățile pe care le au.

Președintele ACoR Vrancea, primarul Ștefan Moscu, a declarat că temele abordate au vizat probleme cu care se confruntă primarii, respectiv lipsa de personal, armonizarea legislației și punerea în aplicare a legii privind achizițiile. „Odată cu intrarea în vigoare a noii legi a achizițiilor publice, cea mai mare parte a primăriilor vrâncene se confruntă cu o nouă problemă și anume cu lipsa personalului specializat pentru a face aceste achiziții publice. Mai mult, există primării care nu au prevăzut în organigramă un număr mai mare de personal pentru a putea înființa acest serviciu, în cadrul căruia ar trebui să fie angajate minim trei persoane specializate în achiziții publice”, a precizat președintele ACoR Vrancea, primarul comunei Cîrligele Ștefan Moscu.

Președintele Camerei Deputaților, Liviu Dragnea, prezent la eveniment, a declarat că administrația publică din România trebuie să iasă din „starea de paralizie”, precizând că este „inadmisibil” ca un primar să știe că nu încalcă nicio lege, dar să nu poată sta liniștit pentru că nu știe ce are și ce nu are voie să facă. „Se tot vorbește de ani de zile despre primari, oameni politici, miniștri care

ocupă diverse funcții și care, vezi Doamne, fac și dreg. Cel mai important lucru este să fie o legislație clară. Fiecare dintre dumneavoastră vrea să știe un lucru simplu: ce am voie să fac și ce nu am voie să fac? Pentru că e inadmisibil ca un primar sau un ministru sau cineva care conduce o instituție publică să știe că nu încalcă nicio lege și cu toate acestea să nu poată să stea liniștit. Nu mai e nicăieri, în nicio țară, acest lucru. Legislația este clară, dacă este clară și e încălcată, cel care a încălcat legislația plătește. Vreau să știu și eu ce am voie să fac, ce n-am voie să fac, nu să mă trezesc la un moment dat că cineva îmi spune că n-ai încălcat nicio lege, dar ai greșit”, a afirmat Dragnea.

Premierul Sorin Grindeanu le-a transmis primarilor că îi așteaptă la Guvern, afirmând că „la Palatul Victoria se mai întâmplă și alte lucruri decât proteste”. „Vă aștept la Guvern, la Palatul Victoria se mai întâmplă și alte lucruri decât proteste. Vă rog să veniți la Palatul Victoria. Noi lucrăm în continuare”, le-a spus Grindeanu primarilor prezenți la Adunarea Generală a Asociației Comunelor din România. El a afirmat că va avea un consilier de stat care se va ocupa doar de comunitățile locale și problemele pe care le au comunitățile locale. „E prea mare parca diferența între România urbană și România rurală, e de datoria noastră ca prin tot ce înseamnă programul de guvernare, programele pe care le vom lansa, unele dintre ele le-am lansat, această diferență să o reducem. În continuare sunt localități în România care nu au apă, nu au asfalt, nu au cana-

„Dorim să ne unim eforturile și cu celelalte structuri asociative. Nu împotriva guvernanților - pentru ca împreună cu guvernării să găsim soluții la problemele cu care se confruntă colectivitățile locale și autoritățile administrației publice locale. Nu cumva aceasta este calea de urmat într-o societate demnă pentru sfârșitul celui de-al doilea deceniu al secolului al XXI-lea? Am încercat să ne manifestăm deschiderea, semnând acordul de parteneriat și o parte, și cealaltă. Numai că rupturile guvernamentale ne fac de fiecare dată să fim la un nou început. Spuneam anul trecut, pe 4 iulie 2016, la Forumul Administrației Publice, că am participat la prea multe sfârșituri neîncepte sau doar începute, dar niciodată la începuturi care să aibă continuare. Nutrim convingerea că actuala guvernare își va manifesta plin voința în continuarea unui

Legea auditului fiscal, Legea administrației publice. „Dorim modificarea Legii educației, să se spună clar cine plătește, și din ce surse, bursele elevilor, transportul elevilor, sa-

lizare. Toate aceste lucruri pot fi făcute prin programele pe care, pe unele le-am lansat, altele vor fi lansate în perioada următoare”, a adăugat premierul.

DORIN CHIRTOACĂ, PRIMAR DE CHIȘINĂU: SĂ FIȚI DUMNEAVOASTRĂ BRUXELLES-UL SATELOR DE DINCOLO DE PRUT!

Primarul Chișinăului, Dorin Chirtoacă, a îndemnat edilii comunelor din România să se înfrățescă cu localități din Republica

europene. Chirtoacă a evidențiat că bugetul unui sat de 2.000 de locuitori din Republica Moldova este de aproximativ 100.000 de euro sau chiar mai puțin. Bugetul României este de 50 de miliarde de euro, în condițiile în care cel al Republicii Moldova este de un miliard de euro, a spus el. „Îndemnul cu care vin spre dumneavoastră este să identificați sate, comune de dincolo de Prut și să acționați pe baza principiului solidarității, să alocați din bugetul dumneavoastră 10.000 — 20.000 de euro, dacă se poate 50.000 — 100.000 de euro, în fiecare an, pentru proiecte de dezvoltare de dincolo de Prut, în satul pe care îl alegeți dumneavoastră. Legea

probleme comune, pentru că nu este un secret — avem aceleași dificultăți în activitate. La noi mai există problema repartizării teritorial-administrative. Sigur că, descentralizarea cuvântul generic pentru autoritățile de pe ambele maluri ale Prutului. Mai așteptăm minunea. În România s-au pornit lucrurile spre bine, noi însă rămânem în urmă. Este foarte importantă descentralizarea administrativă, dar cea mai importantă este descentralizarea financiară, pentru că localitățile noastre pot fi dezvoltate doar cu ajutorul investițiilor. Și atunci când impozitele oamenilor de la sate sunt centralizate și nu ajung direct în haznaua localității este greu să realizezi astfel de lucruri. În lipsa banilor, care se rețin la nivel central și de raion și ajung la noi cu țârâita, suntem puși în incapacitatea de a realiza proiecte de dezvoltare. Și aici, și la noi, oamenii își doresc bunăstare. Și noi suntem obligați, odată ce am luat mandatul lor, să le asigurăm acest nivel de trai.”

Președintele ACoR, Emil Drăghici, a subliniat că relațiile de colaborare CALM-A-CoR nu țin cont de distanțe: „Noi suntem uniți pentru că suntem conștienți de faptul că, dacă am avea două piramide, două conuri, bazele sunt apropiate, vârfurile mai îndepărtate. Așa că, vedeți că suntem uniți. Fiindcă vorbeam de proiecte comune, vă rog să-l ascultăm pe Alin Nica, primarul de

acolo. Bineînțeles că am avut discuții în sat la mine, în consiliul local: da de ce să dăm noi banii tocmai acolo? Am spus că și atunci când dai de pomană ceva nu te gândești ce-ți lipsește ție. E creștinește să-ți ajuți aproapele, cu atât mai mult că aproapele ne este chiar frate!”

Primarul de Ciugud, satul cu cea mai mare absorbție de proiecte europene, Gheorghe Damian, a specificat: „Aș porni de la burtiera folosită în emisiune — Născut la sat și nu mi-e rușine! Înainte de Revoluție și chiar după aceasta, atunci când, dacă spuneai cuiva că ești născut la sat, te rpivea cu o superioritate. Eram și sunt în continuare mândru de titlul de țăran, așa cum eram mulți numiți de unii la facultățile pe care le-am făcut. Pentru că, acolo, în satul românesc este chintesența națiunii noastre. Acolo ne avem rădăcinile, valorile, lada de zestre pe care ne-au lăsat-o străbunii noștri. CU toate acestea, statisticile arată că, anual, nouă sate din România mor. România este o țară preponderent rurală, cu toate acestea dispar. Motivele nu trebuie să le descoperim, le știm cu toții: lipsa infrastructurii. Ar trebui ca conducerea centrală să se gândească, să investească, să aloce mai mulți bani pentru dezvoltarea satului românesc. În Programul de Dezvoltare Regională banii sunt mult sub nevoia noastră!”

Moldova cărora să le aloce fonduri în vederea dezvoltării, consolidând astfel legăturile și evitând o ruptură „definitivă”. „Oricâte nemulțumiri s-au adunat timp de 28 de ani, totuși România merge înainte, chiar dacă mai șchiopătează. Da, e neplăcut, cum am mers eu în 2014, din Arad spre București, venind din Europa, să văd cum stă autostrada înghețată și am mai trecut și în anul acesta o dată și am văzut-o chiar ca în pastelurile lui Alecsandri: „Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară, sub o zale argintie...”. Chiar stătea zăpada pe autostradă, pe alocuri prăbușită. Da, e neplăcut. Asta trebuie corectat și asta vreau să vă urez pentru următorii 10 — 20 de ani: să reușească România să își pună la punct infrastructura, să deschidă vasele comunicante, arterele, să funcționeze economia și mai bine. Să devină România Germania de Vest pentru Republica Moldova”, a spus Chirtoacă, în cadrul celei de-a XX-a sesiuni ordinare a Adunării generale a Asociației Comunelor din România.

El a mai menționat că bugetele comunelor din România sunt de cinci-zece ori mai mari decât cele ale comunelor din Republica Moldova, iar autoritățile locale din țara noastră au, în plus, acces la fonduri

românească permite ca localitățile înfrățite din România și Republica Moldova să poată face acest schimb, adică dumneavoastră să le puteți oferi inclusiv sprijin financiar pentru dezvoltare. Să fiți dumneavoastră Bruxelles-ul satului de dincolo de Prut. În felul acesta s-ar crea foarte multe legături, s-ar pune câte o ancoră în fiecare sat, astfel încât acest teritoriu dintre Prut și Nistru să nu fie rupt definitiv”, a spus primarul Chișinăului.

44 DE PRIMARI AU VORBIT ÎN NUMELE A PESTE 2800 DE COMUNITĂȚI DE PE AMBELE MALURI ALE PRUTULUI!!!

Alături de Emil Drăghici, președintele Asociației Comunelor din România, 44 de primari din mediul rural au fost invitați în platoul Realitatea TV, la emisiunea „Jocuri de Putere”. Edilii au avut ocazia să-și spună părurile în direct, fiind dezbătute problemele satului românesc, dar și cele ale administrației locale, în general.

Natalia Petrea, primarul comunei Costești, Ialoveni, invitată la emisiune, a declarat: „Împreună, CALM și ACoR dezbatem

Dudeștii Noi, ca să vedem cum comuna lui a ajutat o comună din Republica Moldova. Mai ales că Alin Nica este omul care a avut la Comitetul Regiunilor un raport pe Republica Moldova.” La rândul său, Alin Nica a menționat: „Poate pentru faptul că ne-am uitat rădăcinile, de aceea am făcut acest pas către comuna Cojușna din RM, cu care ne-am înfrățit, și am reușit din bugetul sărac, așa cum este, să ajutăm. Am dotat două grădinițe, am schimbat tot mobilierul de

Mariana Gâju, primar de Cumpăna și vicepreședinte ACoR, a susținut această opinie: „Cele mai mari probleme vizează visul nostru de a face satul românesc durabil. Concret, fondurile de investiții europene, acestea sunt temelia. Comuna Cumpăna, cu 15 mii de locuitori și cu așezarea geografică specifică, are nevoie încă de infrastructură. Gândiți-vă la așa o comună mare, nu au fost îndeajuns mandatele multiple ca noi să putem acoperi toată necesitatea dez-

PRIMARII DE PE AMBELE MALURI ALE PRUTULUI, LA UNISON: CEREM UN PACT NAȚIONAL ÎN FAVOAREA AUTONOMIEI LOCALE!

voltării satului românesc. Tu, ca ales local, care răspunzi mai ales în fața celor care nu te-au ales, este obligat să-i asiguri condiții demne de viață.”

Primarul comunei Lipănești, Robert Viorel Nica, a menționat că edilii sunt puși în imposibilitatea de a asigura lucruri simple: “Am ajuns la al patrulea mandat de primar, sunt inginer, dar mi-am dat seama că nu te poți descurca fără studii juridice, așa că am absolvit și Dreptul. Sunt o fire ambițioasă, așa cum am fost și în școală, unde, deși eram considerat de la țară, am ajuns în câteva săptămâni în prima bancă. Vreau să realizăm din fonduri europene 5 kilometri de canalizare și să extindem școala din comună, în așa fel încât toți elevii să învețe doar dimineața. De asemenea, avem în plan și construcția unei grădinițe cu program prelungit.”

Primarii au reiterat că satul moldovenesc sau românesc poate fi renăscut doar dacă vor fi alocate mai multe resurse și vor fi deblocate finanțările europene. Edilii au accentuat că problema prioritară pe ambele maluri rămâne cea a infrastructurii. Astfel, domeniul are nevoie de investiții, dacă ne dorim să facem atractive localitățile și să le oferim baza pentru o dezvoltare durabilă.

Emilian-Gheorghe POP, primar de Săcălești, Maramureș: “În Germania dacă mergi în vizită și vrei să faci un cadou, dacă acest cadou depășește 10 euro, funcționarul care urmează să primească cadoul, dacă îl va primi, va anunța superiorii. La noi nu e stabilit nimic în această privință!”

“Peste 90 la sută din primarii din România sunt în conflict de interese pentru că semnează statul de plată. Articolul 76, alineat 1 din Legea 161 pe 2003, spune că primarul nu trebuie să semneze acte administrative prin care își acordă sieși sau rudelor de gradul 1 foloase materiale. Mai mult decât atât, toate actele semnate cu încălcarea acestei reguli sunt nule de drept. Asta înseamnă că toate statele de plată din unitățile administrative ale țării sunt nule pe o perioadă destul de importantă, din 2003 până când s-a insistat pe această problemă, ceea ce este o aberație. Altă temă pe care vreau să o abordez este legată de acea corupția înțeleasă nu prea bine. La funcționarul public din unitatea administrativă vine cineva pentru a-și rezolva o problemă. La trei nuci de sub nucul din curtea primăriei și i le dă funcționarului fără a motiva că “ți le-am adus ca să-mi rezolvi problema”. Legea consideră acest gest drept primire de foloase necuvenite. Același lucru ca și în cazul în care vine cineva și spune funcționarului: “Îți dau asta ca să-mi rezolvi problema”. Aceste două aspecte trebuie clar delimitate la fel cum se întâmplă în țările civilizate. În Germania dacă mergi în vizită și vrei să faci un cadou, dacă acest cadou depășește 10 euro, funcționarul care urmează să primească cadoul, dacă îl va primi, va anunța superiorii. La noi nu e stabilit nimic în această privință. Tatăl meu, printre puținele sfa-

turi pe care mi le-a dat a fost: “Atunci când mergi pe drum, să-ți iei o țuică, o slănină, o ceapă și o bucată de pâine. Cu cine te întâlnești pe drum s-o împarți, iar dacă vine la tine în casă să-l omenеști cum se cuvine.”

Ovidiu Colceriu, primar de Sânpaul, județul Cluj, vicepreședinte ACOR - Regiunea Nord Vest: “Problema deșeurilor menajere vine tot din problemele de sistem politic, administrativ, legislativ, cu achiziții publice, cu fonduri europene.”

“Dacă tot suntem la inventarierea problemelor așa începe cu una generală – sistemul. E un sistem care efectiv nu funcționează, nu e normal. Mă refer atât la sistemul legislativ, cât și administrativ, cât și din celelalte puncte de vedere a organizării. O să punctez doar câteva chestiuni cu care ne confruntăm comunele și celelalte localități din județul Cluj. În primul rând problema deșeurilor menajere, care vine tot din problemele de sistem politic, administrativ, legislativ, cu achiziții publice, cu fonduri europene și a.m.d. O problema care ne macină și soluționarea căreia o să dureze. Specific la comuna mea, 2450 de locuitori, 6 sate, dar dificilă, cu probleme foarte mari de fond funciar, o minoritate romă destul de consistentă cu problemele specifice, probleme sociale și încercăm cu eforturi destul de mari să ridicăm comuna, să avem apă în patru sate, mai avem un teren de golf. Dacă am reuși să realizăm infrastructura apă – canal în celelalte două sate micițe ar fi o minune”.

Valentin Ivan, primar de Sadu, Sibiu: “Avem nevoie să se armonizeze legislația și vizavi de susținerea activităților culturale și nu numai. Pentru că, cum spuneau și colegii mei, incoerența actelor normative naște vulnerabilitate și este una din cauzele principale a ceea ce se întâmplă în spațiul public al administrației publice locale!”

“Revitalizarea satului românesc și de renaștere vieții reale din satul românesc ar

trebui să devină un obiectiv de importanță națională, pentru moartea vieții în satul românesc echivalează cu moartea poporului. În această ordine de idei, necadastrarea terenurilor din extravilan și intravilan este o piedică foarte mare în ceea ce privește dezvoltarea comunităților locale, atragerea de surse și resurse de finanțare și chiar de

dezvoltare antreprenorială sau de dimensiune mică pentru nevoile comunității noastre. De asemenea foarte important, satul românesc are nevoie și de conservarea tradițiilor locale cu care poporul român se identifică la momentul acesta în lume. Trebuie să recu-

noaștem că poporul român se identifică prin tradițiile locale și pot spune cu mândrie că reprezentăm comunitățile rurale asupra cărora identitatea născută la sat vizavi de tradiție, de port, este un brad național asupra căruia trebuie să meditam. Avem nevoie să se armonizeze legislația și vizavi de susținerea activităților culturale și nu numai. Pentru că, cum spuneau și colegii mei, incoerența actelor normative naște vulnerabilitate și este una din cauzele principale a ceea ce se întâmplă în spațiul public al administrației publice locale. Revenind la poziția și atitudinea organelor centrale vizavi de APL, precizez că primarii nu vor altceva decât respect și echitate. Nevoia reală este de echitate, de așezarea pe același grad profesional și la același nivel de salarizare pe clasă profesională în fiecare unitate administrativ teritorială. Nu este permis ca între funcționar de același grad din oricare primărie să fie diferențe de salariu de 1000 de lei. Raportarea la legislație nu este fragmentată în funcție de numărul de locuitori. Noi, primarii, din comunele mai mici, trebuie să răspundem exigențelor și cerințelor legii la fel ca o primărie de oraș, municipiu.”

Bela Szakacs, primar de Suplac, Mureș: “Funcționarii publici au statut, primarii –nu, dar au responsabilitate: semnează toate documentele care intră în primării!”

„Am accesat și fonduri europene și fonduri guvernamentale, dar am fost depunctați la anumite proiecte din cauza că aveam puțini locuitori, deci nu întruneam condițiile pentru criteriul referitor la numărul de locuitori. Problema constă în faptul că criteriile sunt afișate consultativ, le aflăm doar cu o lună înainte, dar într-o lună nu avem timp ca să ne pregătim să depunem documentația necesară pentru absorbția fondurilor europene. Pentru a pregăti această documentație cheltuim bani din bugetele locale, cheltuim pentru studii de fezabilitate, pentru expertiză s.a. Ce ar mai trebui să se schimbe în AP. Funcționarii publici au statut, primarii –nu, dar au responsabilitate: semnează toate documentele care intră în primării. Am 9 angajați în primărie. Nu ne putem compara cu o primărie care are 15.000 de locuitori, care are compartimente. Eu în primărie nu am nici un compartiment. Ar trebui schimbat Codul administrativ și primarii să aibă un statut. Sunt primar la al 3-lea mandat și, nu în ultimul rând, vreau să trimit un mesaj: „Conviețuire pașnică”. Conviețuire pașnică între etnii. Avem localități înfrățite din mai multe țări din UE: Olanda, Slovacia, Ungaria. Și cu ocazia asta vreau să anunț că suntem dispuși să încheiem și o colaborare cu o localitate din R Moldova”.

Ioan Moraru, primar de Dorna Arini, Suceava: „Ar trebui un plafon până la care să meargă achiziția directă fără a fi nevoie de făcut dosare pentru că este o muncă enormă, iar noi suntem puțini!”

„Sunt la al 5 mandat. Unele Probleme au fost atinse dar sunt probleme specifice. Legea salarizării nu este lipsită de importanță, pentru că nu poți să faci performanță în administrația publică cu salariați plătiți cu 1000 lei pe lună. ... Când se vorbește despre drepturile celor din administrație, mai ales a primarilor să avem colegi în platon care cu argumente pertinente să participe la dezbateri pentru că altfel vom fi percepuți ca niște hoți... Altă problemă foarte mare este Legea achizițiilor publice. Dacă vrei să cumperi un ac, o cutie de agrafe trebuie să faci un dosare. Ar trebui un plafon până la care să meargă achiziția directă fără a fi nevoie de făcut dosare pentru că este o muncă enormă, iar noi suntem puțini. La o localitate cu 3000 de locuitori, 6 sate și problemele specifice unei zone montane am în echipă 11 oameni inclusiv paza și fochistul. Altă problemă este legată de drumurile naționale care traversează localitatea, pentru este un calvar să faci o investiție în zona acestora. Durează de la 6 luni la doi ani ca să obții un aviz. Apoi avem case în locuri izolate, zone neelectrificate unde s-a investit în structura turistică și oamenii au făcut improvizații ca să aibă curent electric. Noi trebuie să facem investiția pe banii noștri, s-o predăm gratuit la EON, după care tot lor să le plătim. Apoi, în domeniul Mediului, nu s-au creat acele structuri în teritoriu care să ne permită să soluționăm problemele legate de gunoiul menajer pe care trebuie să-l transportăm sute de kilometri”.

Amintim că, prima reuniune comună a Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) și Asociației Comunelor din România (AcoR) a avut loc în anul 2013, la Chișinău, în incinta Palatului Republicii.

PRIMARII DIN REPUBLICA MOLDOVA, ÎN VIZITĂ LA BRAȘOV!

O delegație de oficialități locale din raionul Ștefan Vodă au întreprins o vizită în județul Brașov (România). 16 primari și reprezentanți ai Consiliului raional au avut ocazia să cunoască colegi din județele Brașov, Sibiu și Covasna, cu care au purtat discuții privind stabilirea unor relații de colaborare bilaterală și de înfrățire.

La Brașov, autoritățile din Ștefan Vodă au fost primite de conducerea județului. „Orice inițiativă desfășurată de colegii noștri primari va fi sprijinită de Consiliul județean Brașov, care va avea partea lui de implicare. Vreau să fiți convinși că vă suntem alături în toate demersurile pe care le faceți. Atunci când am fost reprezentantul orașelor din România la Strasbourg, am avut colegi din R. Moldova în Consiliul Regional cu care am colaborat foarte bine. Cunosc exact problemele cu care vă confrunțați. De aceea, doresc să vă asigur că vă suntem aproape

VLADISLAV COCIU, PRIMAR DE CARAHASANI: „AVEM CE ÎNVĂȚA DE LA COLEGI ȘI SPERĂM CĂ BUNELE PRACTICI PRELUATE ÎN URMA ÎNFRĂȚIRILOR NE VOR AJUTA SĂ FIM ELIGIBILI ÎN CADRUL MULTOR PROIECTE TRANSFRONTALIERE ȘI TRANSNAȚIONALE!”

Vladislav Cociu a menționat că localitățile care au stabilit relații de cooperare cu colegi din România vor avea doar de câștigat. „Am avut ocazia să urmărim activitatea propriu-zisă a multor primării, în plan administrativ și financiar. Avem ce învăța de la colegi și sperăm că bunele practici preluate în urma înfrățirilor ne vor ajuta să fim eligibili în cadrul multor proiecte transfrontaliere și transnaționale”, a relevat Vladislav Cociu.

„Ne dorim ca fiecare comună din România să aibă un corespondent în R. Moldova, să realizăm schimburi pe plan economic, cultural, turistic, sportiv între primării, consilii locale, biserici, școli, precum și colaborări pe proiecte europene”, a subliniat la rândul său primarul din Șinca Nouă, Dumitru Flucuş.

În cadrul acestei întâlniri s-au pus bazele înfrățirii comunei Șinca Nouă cu comuna Carahasani. Alți primari din raionul Ștefan Vodă au inițiat negocieri cu omologii din România pentru o eventuală înfrățire, care urmează să fie continuate timp de cel mult două luni, în R. Moldova.

în orice situație, iar în cazul în care aveți nevoie de noi, avem toată deschiderea pentru o colaborare pe multiple planuri”, a afirmat Adrian Ioan Veștea, președintele Consiliului județean Brașov.

Această vizită a fost posibilă datorită colaborării dintre Dumitru Flucuş, primarul din Șinca Nouă (Brașov), și Vladislav Cociu, primarul comunei Carahasani (Ștefan Vodă), cel care este vicepreședintele Congresului Autorităților Locale din R. Moldova și președintele Asociației Primarilor din raionul Ștefan Vodă.

MEMBRII CALM, DE LA TRIBUNA CONSILIULUI EUROPEI: AVEM NEVOIE DE MAI MULTĂ AUTONOMIE LOCALĂ, ÎN SPIRITUL CARTEI EUROPENE!

Pe data de 16 februarie curent, în capitala Greciei, Atena, a avut loc ședința Comisiei de Monitorizare a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei. Republica Moldova a fost reprezentată de membrii CALM, Valentina Casian, primar de Strășeni, Dorin Chirtoacă, primar de Chișinău și Violeta Crudu, primar de Cruzești. Potrivit edililor, întrunirea a purtat un caracter consultativ, iar ei au avut oportunitatea de a aborda de la tribuna acestui for important problemele cu care se confruntă APL din Republica Moldova.

Primarul de Strășeni, Valentina Casian, a specificat valoarea adăugată a unor astfel de întruniri, care sunt un prilej bun de a compara progresele pe segmentul descentralizării cu cele ale altor țări, de a vedea în ce măsură strategiile naționale corespund principiilor europene, de a comunica activ cu colegii din diferite state, dar și de a acumula experiențe valoroase: "Comitetul de Monitorizare al Congresului autorităților locale și Regionale al Consiliului Europei este un organ consultativ al Consiliului Europei, ce oferă un loc privilegiat de dialog, unde reprezentanții puterilor locale și regionale dezbate problemele comune, își confruntă experiențele, în special, asupra aplicării principiilor Cărții Europene a Autonomiei Locale. Agenda a cuprins subiecte privind dezvoltarea democrației locale și regionale în Europa – Finanțarea autorităților locale în scopul asigurării posibilității de dezvoltare în armonie cu Carta Europeană a Autonomiei locale; migrația – probleme, constatări; lupta cu corupția."

Totodată, în cadrul ședinței, s-a menționat despre necesitatea unei analize din partea Comitetului de Monitorizare privind administrarea neconformă în unele țări, cu abateri de la Carta

Europeană, problema necunoașterii Cartei Europene a Autonomiei Locale de către autorități, judecători, avocați.

În același timp, s-a subliniat că unele prevederi ale Cărții Europene sunt lipsite de fermitate, exactita-

te. Astfel, acestea atrag după sine imposibilitatea de a fi folosite în instituțiile de drept.

Toate aspectele menționate au fost cuprinse în Raportele de Monitorizare privind dezvoltarea democrației locale în diferite țări, membre a UE (Estonia, Turcia, Malta), audiate și aprobate de membrii Comitetului de Monitorizare, cu completările și sugestiile reprezentanților țărilor participante la această reuniune.

În context, primarul de Cruzești, Violeta Crudu, a subliniat: „Am participat pentru prima dată la o întrunire de așa anvergură. Mi-am dat seama că expertiza pe care o asigură CALRE, dar și recomandările pe care le emite sunt foarte importante pentru dezvoltarea democrației locale în toată lumea. Nu numai că sunt punctate probleme, dar sunt și identificate soluții. S-a discutat despre situația din Turcia, unde au fost închiși mai mulți primari și consilieri locali. Am discutat cu mai mulți colegi din Grecia sau Elveția. De la ultimii, am vrut să aflu cum funcționează grădinițele,

deoarece activitatea acestora a devenit o problemă presantă în municipiu.”

Amintim că, în premieră, pe data de 7 iulie 2016, a fost semnat un acord trilateral între CALRE al Consiliului Europei, Guvernul Republicii Moldova și CALM, document care stipulează pașii pe care urmează să-i întreprindă autoritățile centrale pentru a elimina restanțele enorme și discrepanțele în domeniul descentralizării și democrației locale. CALM conlucrează strâns cu Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei în procesul de promovare a democrației și autonomiei locale. Congresul este un organ special, compus din reprezentanții APL aleși din toate țările-membre ale Consiliului Europei, care este abilitat cu promovarea principiilor Cartei Europene a autonomiei locale, inclusiv prin monitorizarea țărilor-membre. Delegația Republicii Moldova la Congres este, practic, în întregime compusă din membrii CALM.

BANCA MONDIALĂ VA FINANȚA DELIMITAREA, ÎNREGISTRAREA ȘI EVALUAREA MASIVĂ A BUNURILOR IMOBILE DIN SATELE ȘI ORAȘELE REPUBLICII MOLDOVA!

La data de 15 februarie 2017, în vizită la sediul Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) s-au aflat experții Băncii Mondiale. Discuția s-a axat pe implementarea viitorului proiect în domeniul înregistrării și evaluării masive a bunurilor imobile finanțat de către Banca Mondială, dezvoltarea cooperării între CALM, Banca Mondială Agenția Cadastru și Relații Funciare, împărtășirea experienței și problemele cu care se confruntă actualmente APL în domeniul înregistrării, delimitării și evaluării bunurilor imobile.

"CALM sprijină integral această inițiativă și ne bucurăm că în sfârșit am fost auziți, că încă o inițiativă a noastră începe să se realizeze și că acest domeniu strategic și extrem de important pentru APL este văzut drept unul prioritar. Credem că pe această direcție există un potențial enorm și aproa-

pe ne explorat pentru dezvoltarea locală. Noi de mai mulți ani am atras atenția factorilor de decizie și partenerilor de dezvoltare privind inadmisibilitatea situației existente când în nici o localitate rurală NU

a fost realizată evaluarea bunurilor imobile, când în orașe ultima evaluare a fost realizată mai mult de 10 ani în urmă, când în circa jumătate din comunitățile locale rurale bunurile imobile NU sunt înregistrate, când veniturile din impozitul pe imobil sunt extrem de mici etc. De fapt, în aceste condiții, putem spune că în Republica nimeni nu cunoaște prețul real al bunurilor imobile și a patrimoniului public/privat. Iar, principalul perdant al acestei situații sunt autoritățile locale, care nu-și cunosc patrimoniul și valoarea lui reală, precum și nu primesc venituri adecvate necesare soluționării problemelor vitale ale locuitorilor.

Mai mult ca atât, în această situație, orice discuție privind dezvoltarea economică sustenabilă la nivel național, este lipsită de orice sens, atât timp cât nu avem delimitat clar patrimoniul public, nu avem

o evaluare în mai mult de jumătate din comunități, nu sunt înregistrate imobilele la organele cadastrale..." a menționat Viorel Furdui, directorul executiv al CALM.

"Planificăm în viitorul apropiat să începem un nou proiect, aspectele principale ale căruia ar fi anume evaluarea și înregistrarea bunurilor imobile masivă, iar în viziunea noastră CALM ca organizație reprezentativă urmează să joace un rol central în acest proces alături de Agenția Cadastru și Relații Funciare și autoritățile locale", a punctat doamna Aanchal Anand, specialist în administrare a terenurilor în cadrul Băncii Mondiale.

Domnul Vasile Sirbu, primarul satului Căzănești, raionul Telenești s-a referit la necesitatea implementării unor softuri dedicate ce țin de colectarea informației cu privire la proprietățile din mediul rural. De asemenea primarul a relatat despre problemele cu care se ciocnesc primarii zilnic în procesul colectării datelor statistice din teritoriu.

Reprezentanții CALM au menționat de asemenea, necesitatea de a atrage o mai mare atenție asupra asigurării sustenabilității și continuității în implementarea acestui proiect. Astfel ca după finalizarea proiectului dat, să rămână instituții și capacități suficiente de a continua activități orientate spre asigurarea asistenței, consultanței și instruirii permanente pentru reprezentanții APL responsabile de domeniul evidenței, înregistrării și evaluării bunurilor imobile.

Pe parcursul întâlnirii, părțile au convenit asupra stabilirii unor priorități pe termen scurt și mediu, continuării discuțiilor și dezvoltării relațiilor între cele două instituții.

VEȘTI BUNE DE LA VALENTINA CARASTAN, PRIMĂRIȚA SATULUI SLOBOZIA MARE, CAHUL

Valentina Carastan este primăriță în satul Slobozia Mare, Cahul, este la al treilea mandat. Starea de lucruri în care se afla Slobozia Mare în anul 2007 a determinat-o să candideze la funcția de primăriță al satului unde s-a născut și activa în calitate de directoare de școală.

„Fiind directoare de școală aveam multe probleme de rezolvat în instituție, lucruri pe care nu le puteam rezolva de una singură. Satul se dărâma, își pierdea din strălucirea de altădată. Eu am ales să rămân în sat. Vedeam că alte localități aplicau la fonduri europene și mi-am zis că dacă alții pot, trebuie să ne reușească și nouă să dezvoltăm satul”, povestește Valentina Carastan, primărița satului Slobozia Mare, Cahul.

„Proiecte am implementat multe, dar cele mai importante au fost

cele care au creat condiții bune de activitate în toate instituțiile publice. Au fost reparate cele mai importante instituții din sat în proporție de 90% din bani din bugetul local, dar și din diferite granturi. Am reparam două grădinițe, două școli, palatul culturii, Muzeul de Istorie

și Etnografie, casa de la stadionul sportiv, primăria. De asemenea, am construit 26 km de rețea de apeduct, astfel 80% din populația satului beneficiază de apeduct. Astăzi, cu ajutorul Guvernului Elveției vom mai construi încă 3 km. Am iluminat câteva străzi din sat

(30%), iar în 2017 vom mai ilumina încă 5 străzi. Am reparam majoritatea trotuarelor, astfel pietonii sunt în siguranță”, zice primărița satului Slobozia Mare.

„A fi femeie primar e și greu, e și ușor. E greu, pentru că trebuie să te împarți între localitate și familie. De multe ori uiți de familie, pentru a rezolva o problemă din sat, care cere multă implicare pentru a fi rezolvată. E greu, deoarece în societatea noastră încă unii băr-

nografie, fabrica de vinuri, vin să vadă și să asculte ceata bărbătească, care a fost inclusă în patrimoniul cultural imaterial UNESCO”, zice Valentina Carastan.

La Slobozia Mare s-a născut Eugeniu Grebenicov, savant cu renume mondial, care a făcut parte din Sfatul Țării și care în 1918 a votat Marea Unire, scriitorul și epigramistul Vasile Plăcintă, scriitorul și publicistul Dumitru Pasat, poeta Calina Trifan. Tot în Slobozia mare

bați nu acceptă o femeie la conducere... Dar e și ușor pe de altă parte. Femeia ca și acasă, aranjează totul la locul potrivit”, povestește Valentina Carastan.

„Slobozia Mare este deosebită prin hora de la sud care ne reprezintă, prin arhitectura frumoasă a străzii centrale, prin clădirea Palatului Culturii cu 1000 de locuri, prin mirificul lac Belevu care face parte din rezervația științifică Prutul de Jos, prin bucătăria tradițională: pește copt la cuptor. În localitatea noastră vin turiști care doresc să viziteze Muzeul de Istorie și Et-

sunt oameni cu mâine de aur, știu să prelucraze pielea de oi și să confecționeze lucruri frumoase sau să creeze nairi.

„Mesaj pentru slobozienii mei: Să fiți buni, să vă acceptați unii pe alții, să duceți deșeurile la gunoștile autorizate din sat. Pentru cei plecați de acasă: Să nu uitați de baștină și dacă hotărâți să vă întoarceți acasă, să știți că noi vă vom susține în tot, chiar și la deschiderea unei afaceri”, spune Valentina Carastan, primărița satului Slobozia Mare, Cahul.

Sursa: stiripozitive.eu

TOP FEMEI DE AFACERI, POLITICIENE, FUNCȚIONARE PUBLICE

Remarcabile în societatea noastră din Moldova, femei politiciene, funcționare publice, miniștri, femei de afaceri, prin aura lor benefică, frumusețe spirituală, precum și exteriorul deosebit, activitatea lor națională în variate domenii și dezvoltarea intelectuală. Femei inteligente, frumoase și sexy, – votate în marea majoritate de bărbați. Doamne cu pregătire profesională excelentă, doamne distincte, doamne cu rectitudine, înzestrate cu spirit energic creativ, reușind să realizeze proiecte și afaceri de importanță națională. Apreciate de prieteni, colegi și alte persoane virtuale, pur și simplu. Suduite de concurenți și invidioși. Dar întotdeauna rămân Doamne cu atitudine! Urmărite pentru activitatea lor specială și prin atracția a tot ce este frumos: gând, suflet, fapte. Remarcate și deosebite prin adevărate calități umane, ca optimism, bunătate sufletească, noblețe, bunăvoință. Oricare ar fi apartenența lor politică, să oitem acest interes, pentru că ele au fost Votate de majoritate! În **Top Femei** de afaceri, politiciene, funcționare publice Republica Moldova – cele mai inteligente și frumoase s-a încadrat și președintele CALM, Tatiana Badan, primăriță de Selemet. Felicitări.

Sursa:

fileviaticarti.wordpress.com

DIPLOME ALE GUVERNULUI RM PENTRU PATRU PRIMARI DIN REGIUNEA UNGHENI-NISPORENI-CĂLĂRAȘI!

Diplome ale Guvernului Republicii Moldova pentru patru primari din regiunea Ungheni-Nisporeni-Călărași. Cei patru sunt: Silvia Crișmaru de la Grozești și Valeriu Guțu din Ciorești, ambii – din raionul Nisporeni; Nicolae Melnic, primarul de Călărași, și Alexandru Ambros, primar de Ungheni, iar diplomele au fost decernate cu ocazia Zilei autonomiei locale și a lucrătorului din administrația publică locală, "pentru merite și succese deosebite în domeniul de activitate".

Chiar dacă pe diplome e semnătura prim-ministrului, se pare că propunerile au venit de la Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM). "Cancelaria de Stat nu a participat la selectarea primarilor premianți, deși ar fi avut un cuvânt de spus în acest sens", a făcut o remarcă șeful Oficiului Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat, Ion Harea. Dânsul, însă, a fost cel care a înmănat diplomele.

"Mă bucur că la Nisporeni a fost respectată egalitatea gender, după ce, anul trecut, eu am fost cea care m-am indignat că diplomele se acordă fără să se respecte acest principiu. Acum, iată, m-am pricopsit și eu cu una. Vreau să zic că, de fapt, nu este diploma mea, căci în Primăria Grozești toată lumea lucrează și nu doar primarul. În plus, s-a implicat și populația, care ne-a susținut în toate proiectele ce au fost implementate până acum. De aceea diploma respectivă este a noastră, a tuturor", a declarat primarul de Grozești, Silvia Crișmaru, care este la primul său mandat în această funcție.

Primarul de Ciorești, Valeriu Guțu, a recunoscut că, deși este primar de 16 ani, nu a mai primit, până acum, vreo diplomă din partea Guvernului. "Nu prea sunt răsfățat cu așa atenții. E plăcut, totuși, să aflu despre aceasta, deși nu știu cine m-a propus și conform căror criterii am fost selectat. Diploma pe care am primit-o acum nu mă va face să umblu cu capul în nori, ci să mă concentrez și în continuare pe ceea ce am de făcut", a precizat dânsul.

Nici primarul de Ungheni, Alexandru Ambros, nu prea a fost răsfățat cu diplome ale Guvernului, deși se află în acest post de zece ani. "Sigur că mă onorează diploma respectivă. Poate că este una cu avans, căci mai sunt multe lucruri de făcut la Ungheni. De aceea mă obligă să depun și mai mult efort pentru a soluționa problemele și a face față provocărilor", a declarat dânsul.

"Sunt de aproape zece ani la cârma Primăriei orașului Călărași și e pentru prima dată când a venit un reprezentant al Guvernului aici, la noi, în cabinetul primarului, și, mai ales, cu o diplomă", a făcut

o precizare, din start, Nicolae Melnic, primarul de Călărași, după care a recunoscut: "Este prima diplomă de acest gen pe

care o primesc. Totuși, nu este o diplomă pe care o merit eu personal, este meritul întregului colectiv. Or, nici un om nu poate să obțină succese fără o echipă puternică în spate. De aceea vreau să le mulțumesc colegilor pentru susținere, iar această diplomă să fie pentru noi un imbold ca să lucrăm și mai bine, să finalizăm cu bine proiectele începute, să începem altele noi".

Sursa: expresul.com

SCHIMB DE BUNE PRACTICI CU REPUBLICA CENTRAFRIANĂ

Pe 22 februarie 2017, a avut loc o întrevedere între reprezentanții Congresului Autorităților Locale din Moldova și domnul Emile-Gros-Raymond Nakombo, primar al orașului Bangui, capitala Republicii Centrafricane.

În cadrul întrevederii s-a discutat despre diverse aspecte ale descentralizării, reforma administrației publice, dialogul între administrația centrală și locală, precum și despre problemele actuale cu care se confruntă APL din ambele state.

În context, doamna Tatiana Badan, prima-

rul satului Selemet, raionul Cimișlia, președinte al Congresului Autorităților Locale din Moldova a subliniat că pentru modernizarea și dezvoltarea comunităților locale a oricărui stat este nevoie de o descentralizare reală a puterii.

La finele întrevederii părțile au convenit asupra continuării dialogului și cooperării pe viitor.

Menționăm că Republica Centrafricană este organizată din punct de vedere administrativ în 14 prefecturi, două prefecturi economice și o comună autonomă.

AUTORITĂȚILE DIN SOROCA ȘI IAMPOL VOR DEZVOLTA TURISMUL RURAL ÎN CADRUL LUI PROIECT TRANSFRONTALIER!

Proiectul „Turismul rural – un pas sigur pentru sporirea cooperării transfrontaliere între raioanele Soroca și Iampol” este realizat de IDIS „Viitorul”, în parteneriat cu Consiliul raional Soroca și Consiliul din Iampol (Ucraina) și are o durată de 18 luni.

Acordul de parteneriat a fost încheiat la 1 februarie în cadrul unei ceremonii solemne de semnare a celor 16 contracte de finanțare în cadrul Programului de Cooperare Teritorială Republica Moldova – Ucraina. Proiectele sunt distribuite între cele trei priorități definite de program și anume: îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, abordarea în comun a provocărilor transfrontaliere, educație, cultură și sport.

„Prin intermediul proiectului, sperăm să obținem o cooperare constructivă între autoritățile locale și businessul din turismul rural din raioanele Soroca și Iampol. Experții IDIS vor elabora instrumente și mecanisme utile pentru prestatorii de servicii în turismul rural care vor facilita creșterea economică și atractivitatea regiunilor”, a declarat Managerul de proiect, Liubomir Chiriac.

Proiectul transfrontalier include o serie de instruiți, vizite de studiu la pensiunile turistice, un Ghid pentru prestatorii de servicii turistice, patru festivaluri, o hartă turistică, spoturi video și chiar un film documentar ce va scoate în evidență patrimoniul turistic din raioanele Soroca și Iampol.

„Proiectul va oferi posibilitatea prestatorilor de servicii de turism să învețe să gestioneze corect activitatea lor. Totodată, proiectul va permite valorificarea potențialului turistic, meșterii populari se vor face cunoscuți și ne vom reaminti de tradițiile populare”, este

de părere Stela Zabrian, Secretarul Consiliului raional Soroca și partener al inițiativei transfrontaliere.

Partenerii cooperării teritoriale - autoritățile locale, comunitățile și organizațiile societății civile de pe întreg teritoriul Republicii Moldova și a regiunilor eligibile din Ucraina (Cernăuți, Vinița și Odesa) au participat la procedura cererilor de propuneri de proiecte pentru a aborda provocările dezvoltării comune a țărilor lor. Suma totală oferită de către UE în cadrul Programului Moldova - Ucraina este de 3,3 milioane de euro.

„Aceste proiecte vor contribui la dezvoltarea soluțiilor comune, care să facă față provocărilor sociale și de dezvoltare economică. De asemenea, ele vor consolida dialogul transfrontalier între autoritățile locale, comunitățile și organizațiile societății civile, și, în consecință, la dezvoltarea unor legături mai strânse între Republica Moldova și Ucraina”, a menționat Aneil Singh, șef Secție Cooperare, Delegația UE în Moldova.

Scopul Programului de Cooperare Teritorială Republica Moldova – Ucraina în cadrul Parteneriatului Estic (EaPTC) este de a crea un mediu favorabil pentru programele de cooperare teritorială de-a lungul frontierelor între țările: Moldova – Ucraina, Armenia – Georgia, Azerbaidjan – Georgia și Belarus – Ucraina, respectând specificul fiecărei zone de frontieră. La fel, Programul își propune să consolideze capacitățile autorităților locale și regionale și actorilor nonguvernamentali să dezvolte și să implementeze în comun proiecte transfrontaliere. Contribuția generală a Uniunii Europene la implementarea Programului EaPTC este de 12,5 milioane de euro.

FESTIVITATE DE AMPLOARE DEDICATĂ ZILEI AUTONOMIEI LOCALE ȘI A LUCRĂTORULUI DIN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

La data de 03 februarie 2017 în incinta Centrului pentru Tineret și Sport Căușeni, într-o atmosferă colegială, a fost marcată sărbătoarea „Ziua autonomiei locale și a lucrătorului din administrația publică locală”. Festivitatea a fost organizată de specialiștii din cadrul Aparatului președintelui raionului, fiind invitați primari ai localităților din raion, însoțiți de câțiva consilieri locali, precum și consilieri raionali, conducători și angajați din secțiile și direcțiile Consiliului raional Căușeni. Invitat de onoare al festivității a fost Viorel Furdui, directorul executiv al Congresului Autorităților Locale din Moldova.

În cuvântul de salut președintele raionului Căușeni Ion Ciontoli a menționat faptul, că persoanele, care activează în administrația publică locală, au responsabilități majore în fața membrilor comunităților, au obligația să îndreptățescă încrederea cetățenilor, acordată în timpul alegerilor locale generale, au obligația să activeze în beneficiul tuturor locuitorilor, să fie consecvenți în acțiuni, să gestioneze banii publici în mod corect, judicios, cu maximă transparență și competență.

În continuarea festivității cu un mesaj de încurajare a colegilor în activitatea lor de aleși locali spre materializarea obiectivelor trasate a transmis primarul s. Săiți Valeriu Musteață, care pe parcursul mai multor ani este președintele Asociației primarilor din raion. Având o experiență de aproape 30 de ani în funcția de primar, Valeriu Musteață și-a exprimat convingerea că autoritățile publice locale sunt temelia statului, menționând concomitent că până la o autonomie locală veritabilă mai este mult. Una din piedicile din calea primarilor, a continuat Valeriu Musteață, este faptul, că actualmente multe din atribuțiile delegate primarilor nu sunt acoperite financiar. În pofida tuturor greutăților, a încheiat Valeriu Musteață, aleșii locali au obligația să activeze în comun cu cetățenii pentru a le îndreptăți încrederea acordată la alegerile locale.

Pe parcursul festivității majoritatea primarilor prezenți au intervenit cu luări de cuvânt, în care au rezumat anumite bilanțuri de activitate în perioada anului 2016. În context, primarii au apreciat faptul, că în anul curent vor primi mijloace financiare pentru reparația drumurilor locale și asta după ce Guvernul a decis ca 50 la sută din taxele pentru automobile să ajungă direct în bugetele primăriilor.

Pentru eforturile depuse în administrarea treburilor publice din localitățile respective, în soluționarea mai multor probleme ale comunităților, președintele raionului a înmănat primarilor diplome de merit.

La festivitate, cu programe artistice, au fost prezenți membrii fanfarei din s. Zaim, precum și ai ansamblului folcloric "Dor" din s. Surchiceni, com. Baimaclia. Melodiile interpretate au fost pe placul tuturor celor prezenți.

În finalul festivității s-a desfășurat un meci amical de baschet între echipa selecționată a Consiliului raional și cea a primarilor localităților din raionul Căușeni.

PRIMĂRIȚELE, JOS PĂLĂRIA! CALM VĂ UREAZĂ O SĂRBĂTOARE DE NEUITAT!

Să Vă fie viața ca un trandafir, parfumul pentru prieteni și spini pentru dușmani.
Să fiți iubite ca trandafirii și privite cu toată dragostea.
Fie ca toate împlinirile frumoase, sănătatea

și spiritul acestei zile să Vă însoțească pretutindeni.
Fie ca primăvara iubirii să Vă inunde sufletul cu bucurie
și parfumul tuturor florilor sale.

Autor: Efim MARDARI, primarul de Meșeni

**CALM Vă dorește un 8 Martie
cât mai frumos.**

